

Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

Навчально-науковий Інститут економіки
Фінансово-економічний факультет

Кафедра економічного аналізу і фінансів

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до кваліфікаційної роботи ступеню
бакалавр

здобувача **Швець Єлизавети Вячеславівни**

(ПІБ)

академічної групи **072-20-1 (денна форма навчання)**

спеціальності **072 Фінанси, банківська справа та страхування**

(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми **«Фінанси, банківська справа та страхування»**

на тему : **«Планування використання власного капіталу банку (на прикладі
АТ КБ «ПриватБанк»)»**

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
Кваліфікаційної роботи	доц. Штефан Н.М.			
Рецензент	Рожко Ю.В.			
Нормоконтролер	Федорова О.Г.			

Дніпро

2024

**Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"**

ЗАТВЕРДЖЕНО:
завідувач кафедри
економічного аналізу і фінансів
_____ **Д.С. Букресва**
(підпис) (прізвище, ініціали)

« » 2024 року

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну
роботу ступеню бакалавр**

здобувачу **Швець Єлизаветі Вячеславівні** академічної групи **072-20-1**
(прізвище, ім'я, по-батькові) (шифр)

спеціальності **072 Фінанси, банківська справа та страхування**
(код і назва спеціальності)

на тему: **«Планування використання власного капіталу банку (на прикладі
АТ КБ «ПриватБанк»)»**

затверджену наказом ректора НТУ "Дніпровська політехніка" від **31.05.2024р. №515-с**

Розділ	Зміст	Термін виконання
ВСТУП	Актуальність теми, мета і завдання, об'єкт і предмет роботи, методи, наукова та практична цінність, апробація результатів, публікації, структура роботи	13.05.2024- 15.05.2024
Розділ 1	Теоретичні аспекти планування використання власного капіталу	16.05.2024- 25.05.2024
Розділ 2	Аналіз структури та планування власного капіталу АТ КБ ПриватБанк	26.05.2024- 04.06.2024
Розділ 3	Рекомендації щодо покращення планування використання власного капіталу	05.06.2024- 15.06.2024
ВИСНОВКИ		16.06.2024- 18.06.2024
Демонстраційний матеріал	Підготовка демонстраційного матеріалу до захисту	19.06.2024- 23.06.2024

Завдання видано _____

(підпис керівника)

Н.М. Штефан

(прізвище, ініціали)

Дата видачі завдання **06.05.2024 р.**

Дата подання до екзаменаційної комісії **24.06.2024 р.**

Завдання прийнято до виконання _____

Швець Є.В.

РЕФЕРАТ

Швець Є.В. – Планування використання власного капіталу банку (на прикладі АТ КБ ПриватБанк) – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота бакалавра ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – НТУ «Дніпровська політехніка», Дніпро, 2024.

Метою роботи є розробка та впровадження ефективних стратегій удосконалення планування капіталу банку для забезпечення його стійкого розвитку та зростання фінансових показників.

У вступі викладено сучасний стан проблеми, обґрунтована актуальність теми, конкретизовано задачі кваліфікаційної роботи, визначено об'єкт і предмет дослідження.

У першому розділі детально проаналізовано сутність власного капіталу, розглянуто структуру власного капіталу, та порядок формування власного капіталу.

У другому розділі ретельно розглянуто фінансову діяльність АТ КБ ПриватБанку, проаналізували основні аспекти фінансової діяльності. Розглянули структуру власного капіталу. Проведено аналіз результатів планування власного капіталу АТ КБ ПриватБанку та визначили їхній вплив на фінансову діяльність та стратегічні рішення установи.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи обґрунтовано стратегії та методи, спрямовані на підвищення ефективності планування власним капіталом банку та економічно обґрунтовано наслідки реалізації запропонованих заходів для АТ КБ «ПриватБанк».

СТРУКТУРА КАПІТАЛУ, ПРИБУТОК, АНАЛІЗ, ПЛАНУВАННЯ.

ABSTRACT

Shvets E.V. - Planning the use of the bank's own capital (based on the example of JSC CB «PrivatBank») - Qualification work on manuscript rights.

Qualification work for obtaining a bachelor's degree in specialty 072 Finance, Banking and Insurance. – Dnipro University of Technology, Dnipro, 2024.

The purpose of the work is to develop and implement effective strategies for improving the bank's capital planning to ensure its sustainable development and growth of financial indicators.

The introduction describes the current state of the problem, substantiates the relevance of the topic, specifies the tasks of the qualification work, defines the object and subject of the research.

In the first chapter, we analyzed in detail the essence of equity capital, considered the structure of equity capital, and the procedure for the formation of equity capital.

In the second section, we carefully reviewed the financial activities of JSC KB PrivatBank, analyzed the main aspects of financial activities. Considered the structure of own capital. Analyzed the results of equity capital planning of JSC KB PrivatBank and determined their impact on the financial activity and strategic decisions of the institution.

In the third section of the qualification work, the strategies and methods aimed at increasing the efficiency of the bank's own capital management are substantiated, and the consequences of the implementation of the proposed measures for JSC CB "PrivatBank" are substantiated economically.

CAPITAL STRUCTURE, PROFIT, ANALYSIS, PLANNING.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПЛАНУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ	8
1.1 Поняття власного капіталу	8
1.2 Структура власного капіталу	14
1.3 Порядок формування власного капіталу	19
Висновки до розділу 1	26
РОЗДІЛ 2 АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ТА ПЛАНУВАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ АТ КБ ПРИВАТБАНКУ	28
2.1 Характеристика фінансової діяльності АТ КБ ПриватБанку	28
2.2 Аналіз структури власного капіталу АТ КБ ПриватБанку	40
2.3 Результати планування власного капіталу та їх вплив на діяльність банку	50
Висновки до розділу 2	58
РОЗДІЛ 3 РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ	60
3.1 Напрями підвищення ефективності управління власним капіталом банку	60
3.2 Заходи щодо збільшення прибутку АТ КБ ПриватБанку	65
Висновки до розділу 3	78
ВИСНОВКИ	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	85
ДОДАТКИ	94

ВСТУП

Актуальність теми. Власний капітал є своєрідним фундаментом для фінансової основи діяльності банків, його збільшення здатне значною мірою знизити ризик шляхом стабілізації доходів, застрахувати фінансову організацію від невчасного банкрутства, підвищити конкурентоспроможність. Багато в чому надійність банку визначається величиною і структурою власного капіталу банку.

В умовах економічної нестабільності дуже актуальним є питання планування власного капіталу банку, тому що не всі банки здатні підтримувати свою фінансову стійкість у зв'язку з різким відтоком коштів та зростанням обсягів непогашених кредитів. Основне завдання процесу планування власного капіталу кредитної організації полягає у залученні та підтримці достатнього обсягу капіталу для розширення діяльності та створення захисту від ризиків.

Метою роботи є розробка та впровадження ефективних стратегій удосконалення планування капіталу банку для забезпечення його стійкого розвитку та зростання фінансових показників.

Реалізація поставленої мети передбачає вирішення наступних **завдань**:

- розкрити поняття та значення власного капіталу.
- визначити порядок формування власного капіталу.
- проаналізувати структуру власного капіталу;
- оцінити ефективність власного капіталу банку;
- розробити підвищення ефективності планування власного капіталу банку.

Об'єктом дослідження є процес економічних відносин, що виникають у результаті планування власного капіталу банку на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

Предметом дослідження є теоретико-методологічні й практичні аспекти планування власного капіталу банку на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

Методи дослідження. Дослідження проводилося з використанням загальнонаукових методів дослідження, таких як аналіз, синтез та спеціальних: порівняння, групування, структурно-динамічний аналіз та інші.

Інформаційну базу дослідження склали законодавчі та нормативно-правові акти України, роботи економістів галузі дослідження проблеми управління власним капіталом банку, а також публікації у вітчизняних періодичних науково-практичних виданнях, дані річної статистичної та бухгалтерської звітності аналізованого банку.

Наукова новизна отриманих результатів дослідження полягає у розробці та обґрунтуванні нових заходів планування власного капіталу банку, які враховують сучасні тенденції фінансового ринку ПриватБанку.

Прикладна цінність дослідження полягає у можливості застосування запропонованих заходів у діяльності банківських організацій при плануванні власним капіталом, у тому числі при розробці стратегії розвитку банку. Окремі висновки можуть бути запропоновані як заходи для розробки або коригування дивідендної політики банку

Апробація результатів дослідження. Основні результати роботи та їх практичне значення доповідались на студентській науково-практичній Інтернет-конференції «Ринок фінансових інновацій та безробіття ЄС: тенденції, виклики та перспективи» 25–26 квітня 2024 року тема доповіді: «Планування використання власного капіталу АТ КБ «ПриватБанк».

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи складається із трьох розділів, вступу, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг роботи склав 100 сторінок, 15 таблиць, 9 рисунків, список використаних джерел з 80 найменувань та 3 додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПЛАНУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

1.1. Поняття власного капіталу

Кожна організація, яка самостійно здійснює виробничу чи іншу підприємницьку діяльність, повинна мати певний обсяг капіталу, тобто певний обсяг фінансових ресурсів, і це сума матеріальних активів, коштів, фінансових інвестицій та виняткових прав, необхідних для здійснення економічної діяльності.

Капітал – одне з фундаментальних економічних категорій, сутність якої наукова думка з'ясовує протягом кількох століть. Термін «капітал» походить від латинського «capitalis», що означає головний, домінуючий, основний [7, с. 18].

Капітал - це кошти, які має суб'єкт господарювання для здійснення своєї діяльності з метою отримання прибутку [10, с. 94].

Такі науковці та економісти як Л.В. Безкоровайна [1], Ф.Ф. Бутинець [2], С.Ф. Голов [3], Т.А. Городня [4], А.А. Горбатенко [5], Я.П. Іщенко [6], Л.І. Катан [7], В.Ф. Максимова [8], О.А. Нужна [9] розглядають проблематику формування та управління власним капіталом банку з різних поглядів та аспектів.

Проблема розбіжностей і невизначеностей у трактуванні сутності банківського капіталу визначається неоднаковим розумінням та визначенням самого поняття «капітал» у фінансовій теорії та практиці. Банківський капітал являє собою одну з ключових складових банківської діяльності, і його точне визначення має велике значення для ефективного функціонування банківської системи.

Документ «Міжнародне вимірювання конвергенції капіталу та стандарти капіталу» (Базель I), прийнятий у 1988 році, встановив певні загальні принципи оцінки та вимірювання капіталу банків, а також мінімальні вимоги до розміру капіталу для забезпечення фінансової стійкості банківських установ. Однак,

навіть у цьому документі є розбіжності у розумінні поняття банківського капіталу, і це призводить до різних підходів до оцінки капіталу банків у різних країнах та фінансових установах.

В українській нормативно-правовій базі та економічній літературі відсутній однозначний термін «банківський капітал», що може створювати розбіжності у розумінні його сутності та використання в аналізі банківської діяльності. Хоча у фінансовій теорії й практиці використовується поняття «банківський капітал», його визначення може розходитися залежно від контексту. Однак, загальноприйнятим є розуміння банківського капіталу як цілісної сукупності власних та залучених коштів, які використовуються банками у своїй діяльності. Для досягнення єдиної та чіткої методології оцінки та регулювання банківського капіталу важливо уточнювати та узгоджувати використання термінології з міжнародними стандартами та практикою. Тільки такий підхід сприятиме підвищенню стабільності фінансової системи та підтримці довіри до банківського сектору.

На думку Л.В. Безкоровайної власний капітал розуміється як капітал, вкладений власниками (акціонерами), які очікують повернення на рівні вартості власного капіталу як компенсації інвестиційного ризику [1, с. 950].

Ф.Ф. Бутинець визначає власний капітал як загальну вартість ресурсів, що перебувають у його власності та використовуються для формування активів [2, с. 317].

Т.А. Городня вважає що, власний капітал як нагромадження, яке виникає через збереження запасу економічних благ у формі грошових коштів та реальних капітальних товарів [4, с. 250].

В.Ф. Максимова визначає власний капітал як власні джерела фінансування, що вкладені його засновниками без визначеного строку їх повернення. До власного капіталу також входять накопичені суми реінвестованого прибутку протягом строку функціонування та інші власні джерела [8, с. 124].

Можна зробити висновок що, власний капітал є важливим елементом фінансової структури, який визначається як власні джерела, внесені його засновниками або заснованими на сумах реінвестованого чистого прибутку.

Закордонні економісти Б.А. Райзберг та Л.Ш. Лозовський дають таке визначення власного капіталу – це та частина капіталу компанії, яка мобілізується в результаті випуску акцій. Власний капітал – це також «основний грошовий капітал акціонерного товариства, утворений шляхом випуску та продажу акцій» [18, с. 161].

Французький фахівець у галузі сучасних систем управління вартістю Г. Кокінз визначає власний капітал як «ціну, за якою акціонери бажають придбати та продати свою частку в компанії». Як зазвичай у торгівлі, ця «вартість залежить від специфічних вимог продавців та покупців». Наприклад, від їхнього фінансового стану або від того, який ступінь вигоди вони збираються витягти з майбутньої купівлі чи продажу [16, с. 54].

Й. Бетге представляє власний капітал як «різницю між активами та зобов'язаннями організації за мінусом доходів майбутніх періодів» [16, с. 124].

Крім цього, на думку вчених Р.Бетге і Р.Холта, поняття власний капітал розглядається як «частка власника компанії», а, на думку економіста Л. Батардона, власний капітал – це кредиторська заборгованість перед юридичною особою» [16, с. 124].

Залежно від поставленої мети, сучасні вчені також по-різному підходять до трактування категорії «власний капітал».

Палій В. Ф. говорить про те, що капітал є вартістю активів, які не обтяжені зобов'язаннями [7].

Хендріксон Е. С., М.Ф. ван Бреда стверджують, що власний капітал – це різниця між активами компанії та її заборгованістю кредиторам. Автори підкреслюють, що найчастіше ця категорія має назву чистих активів [19].

Кутер М. І. стверджує, що під власним капіталом слід розуміти залишок господарських засобів організації після відрахування з них боргових зобов'язань [4].

Проаналізувавши наведені визначення науковців власного капіталу, видно, що існують різні розуміння цього поняття. Відзначається, що власний капітал є важливим елементом фінансової структури організації, і визначається як сума ресурсів, які належать власникам (акціонерам, учасникам), або як різниця між активами та зобов'язаннями організації.

Деякі автори [2; 4; 19] розглядають власний капітал як кредиторську заборгованість перед юридичною особою, інші - як чисті активи.

Найчастіше власним капіталом господарюючого суб'єкта називають або його власні кошти, або активи за мінусом його зобов'язань. Всім видам майна організації, які враховуються у складі активів, повинна бути властива така риса як здатність приносити прибуток. Власний капітал не можна безпосередньо зарахувати до певних об'єктів майна.

Власний капітал банку відіграє ключову роль у забезпеченні стійкості, ефективності та надійності фінансової системи. Його роль і значення визначаються не лише як джерело фінансування, але і як механізм захисту інтересів вкладників, забезпечення ліквідності та здатності банку виконувати свої функції (див. табл. 1.1).

Таблиця 1.1 - Функції капіталу банку. [27, с. 142]

Функція	Завдання функцій
Захисна функція	
1	2
Покриття збитків	- Служить першим захисним шаром для покриття збитків від ризикованих активів або непередбачених подій - Дозволяє банку компенсувати втрати та забезпечувати захист вкладників та кредиторів
Забезпечення платоспроможності	- Допомогає гарантувати платоспроможність банку в разі негативних змін на ринку або внутрішніх проблем - Забезпечує достатній рівень фінансових ресурсів для виконання зобов'язань перед клієнтами та контрагентами
Мінімізація ризиків для фінансової системи	- Захисна функція власного капіталу є важливим елементом стабільності фінансової системи - Міцний власний капітал банків допомагає уникнути системних ризиків та гарантує регулятору, що фінансова система може працювати стабільно навіть у стресових ситуаціях
Функція забезпечення оперативної діяльності	

Продовження табл.1.1

1	2
Фінансування оборотних активів	- Може бути використаний для фінансування оборотних активів, таких як готівка, резерви ліквідності та інші кредитні ресурси, необхідні для щоденного обслуговування клієнтів та забезпечення платіжної діяльності
Фінансування інвестицій	- Може бути використаний для фінансування інвестиційних проєктів банку, таких як відкриття нових філій, розширення мережі банкоматів, впровадження нових технологій та послуг, що сприяє розвитку та модернізації банківської інфраструктури
Забезпечення ліквідності	- Є джерелом ліквідності, яке може бути використано для забезпечення стабільного функціонування банку у випадку стресових ситуацій або несподіваних витрат
Стабільність фінансових показників	- Допомагає забезпечити стабільність та надійність фінансових показників банку, що є важливим для збереження довіри клієнтів та інвесторів
Регулятивна функція	
Дотримання вимог	- Використовується для забезпечення дотримання обов'язкових капіталових нормативів, встановлених регуляторними органами - Ці нормативи визначають мінімальний рівень капіталу, який повинен мати банк для забезпечення фінансової стійкості та здатності витримувати стрес-тести та ризики
Регулювання ризиків	- Може використовуватися для зменшення ризиків та забезпечення безпеки його фінансових операцій - Шляхом встановлення відповідного рівня капіталу, банк може зменшити ймовірність виникнення проблем та втрат у разі негативних подій
Забезпечення ефективного регулювання	- Є основою для регулювання діяльності банку з боку регуляторних органів - Дозволяє забезпечити ефективне впровадження регуляторних політик та нормативів, а також сприяє взаємодії між банками та регуляторами з метою забезпечення стабільності фінансової системи
Запобігання системним ризикам	- Є важливим засобом для запобігання системним ризикам та захисту від негативних впливів на економіку в цілому - Допомагає забезпечити стабільність та надійність фінансової системи в умовах економічних коливань та кризових ситуацій

Усі ці функції мають велике значення для забезпечення стабільності, ефективності та надійності банківської сфери, що своєю чергою сприяє економічному зростанню та розвитку банку.

Власний капітал є важливою частиною структури капіталу і має кілька позитивних особливостей, переваг та недоліків. (див. табл. 1.2).

Використання власного капіталу надає банку високий рівень фінансової стійкості через відсутність зобов'язань щодо виплати відсотків та більшу

гнучкість у веденні бізнесу. Однак це також обмежує можливості розвитку та використання фінансових інструментів для забезпечення додаткового прибутку.

Таблиця 1.2 - Особливості, переваги та недоліки фінансування коштом власних джерел. [12. с 17]

Особливості	Переваги	Недоліки
Немає зобов'язань щодо виплати відсотків	- Відсутність витрат на відсотки дозволяє зберегти прибуток для власників.	- Втрата можливості отримання доходу з вкладень коштом відсотків.
Більша фінансова стабільність	- Відсутність необхідності в обов'язкових виплатах зменшує фінансовий тиск.	- Обмежені можливості для фінансування великих проєктів без залучення сторонніх джерел.
Більша гнучкість	- Компанії мають більше вільності в управлінні та веденні бізнесу.	- Обмежена можливість швидко залучити додаткові кошти для розвитку.
Обмежені можливості збільшення обсягу капіталу	- Власний капітал може бути обмеженим, але не вимагає погашення.	- Обмежені можливості для розширення та фінансування великих проєктів.
Зменшена фінансова плідність	- Відсутність відсотків може покращити фінансову плідність для власників.	- Знижена можливість генерації доходу з інвестицій.
Потенційний втратний дохід	- Власники ризикують своїми коштами, але можуть зберегти контроль.	- Втрата капіталу при невдачах може впливати на фінансове становище власників.
Обмежена професійна підтримка	- Збереження контролю над прийняттям рішень і управлінням підприємством.	- Обмеженість доступу до зовнішньої експертизи та ресурсів.

Збалансованість між власним та залученим капіталом є важливими складовими для розвитку. Для досягнення цього балансу компанії можуть використовувати різноманітні фінансові стратегії, такі як емісія акцій, взяття позик, або виважене використання прибутку для внутрішнього фінансування. Такий підхід дозволяє ефективно використовувати свій капітал для розвитку та максимізації прибутковості, зберігаючи при цьому стійкість та контроль.

1.2. Структура власного капіталу

Структура власного капіталу банку є ключовим елементом його фінансової стійкості та здатності забезпечувати безперервну діяльність у довгостроковій перспективі.

Капітал відбивається в пасиві балансу, де розділений за ознакою власності на дві форми: власний капітал та зобов'язання.

Власний капітал – це фінансові кошти, які належать їй на праві власності та використовуються для формування чистих активів.

Власний капітал містить різні за своїм економічним змістом, принципам формування та використання джерела фінансових ресурсів: статутний, додатковий, резервний капітал. Крім того, до складу власного капіталу входить нерозподілений прибуток та інші резерви.

Розмір власного капіталу банку залежить від кількох ключових факторів, які визначають його фінансову стійкість та здатність витримувати ризики:

Мінімальні вимоги НБУ до статутного капіталу банків: Національний банк України (НБУ) встановлює мінімальні вимоги до розміру статутного капіталу банків, які вони повинні відповідати для забезпечення фінансової стійкості та виконання регуляторних вимог. Розмір власного капіталу банку часто перевищує мінімальні вимоги, щоб мати додатковий резерв безпеки.

Специфіка клієнтури: Характер вкладників та рівень їхніх вкладів також впливає на розмір потрібного власного капіталу. У разі значної кількості «невеликих» вкладників, які мають невеликі суми вкладів, ризик фінансових втрат може бути меншим, що може зменшити потребу у великому власному капіталі в порівнянні з наявністю «великих» вкладників.

Характер активних операцій банку: Рівень ризику, пов'язаний з активними операціями банку, також визначає потребу у власному капіталі. Значний обсяг ризикованих операцій, таких як кредитування високоризикованих позикодавців або інвестування в складні фінансові інструменти, може вимагати більшого власного капіталу для покриття можливих втрат.

Баланс являє собою двосторонню таблицю, де ліва сторона відображає активи, а права — зобов'язання та власний капітал (пасив). Рівність активів і пасивів пояснюється тим, що гроші, вкладені в активи, надаються кредиторами або власниками (див. табл. 1.3).

Таблиця 1.3 - Структуру активів та пасивів банку [9].

Активи	Пасиви
Грошові кошти та їх еквіваленти	Власні ресурси
Кредити та заборгованість банків	Статутний капітал
Кошти обов'язкових резервів банку в Національному банку України	Додатковий капітал
Кредити та заборгованість клієнтів	Резервний капітал
Похідні фінансові активи	Нерозподілений прибуток
Інвестиції в цінні папери	Залучені ресурси
Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	Кошти на рахунках клієнтів
Інвестиційна нерухомість	Депозити
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	Кошти банків-кореспондентів
Відстрочений податком актив	Випуск ощадних сертифікатів
Основні засоби та нематеріальні активи	Позичені ресурси
Гудвіл	Кредити НБУ
Інші активи	Кредити інших банків
Необоротні активи, утримувані для продажу, та активи групи вибуття	Випуск облігацій

Активи банку - це фінансові ресурси банку, які надані їм у короткострокове або довгострокове користування фізичними і юридичними особами, для подальшого розміщення з метою отримання найвищого рівня дохідності.

Пасив, своєю чергою, відображає джерела фінансування для цих активів. Він також поділяється на довгострокові зобов'язання (наприклад, борги за позичками) та короткострокові зобов'язання (наприклад, платежі постачальникам). Власний капітал містить акціонерний капітал, сплачений статутний капітал, нерозподілений прибуток тощо.

Статті балансу представляють окремі показники або рахунки, які вказують на різні аспекти фінансового стану банку. Ці статті групуються за розділами, щоб зробити баланс більш систематичним та зрозумілим. Вимоги до розкриття статей балансу визначено НПСБО [1].

Більш детально розглянемо пасив балансу який містить в собі наступні розділи:

Статутний капітал та Нерозподілений прибуток є ключовими статтями першого розділу пасиву балансу, що відображають фінансові зобов'язання та ресурси власників банку.

Таблиця 2.1 - Структура балансу.

Код та назва рахунку, субрахунку	Форма фінансової звітності	Назва рядка	Код рядка
40 «Статутний капітал»	Баланс Звіт про власний капітал	Графа 3 -	300
41 «Пайовий капітал»	Баланс Звіт про власний капітал	Графа 4 -	310
42 «Додатковий капітал»	Баланс Звіт про власний капітал	Графи 5,6 -	320, 330
43 «Резервний капітал»	Баланс Звіт про власний капітал	Графа 7 -	340
44 «Нерозподілені прибутки (непокріті збитки)»	Баланс Звіт про власний капітал	Графа 8 -	350
45 «Вилучений капітал»	Баланс Звіт про власний капітал	Графа 10 -	370
46 «Неоплачений капітал»	Баланс Звіт про власний капітал	Графа 9 -	360

1. Статутний капітал: Ця стаття відображає зафіксовану в установчих документах (статуті) загальну вартість активів, яка є внеском власників (учасників) у капітал банку.

Статутний капітал вказує на обов'язковий внесок власників для забезпечення фінансової стійкості банку. Ця сума встановлюється при створенні компанії та може бути використана для оплати боргів або інших фінансових зобов'язань.

2. Нерозподілений прибуток (непокрітий збиток): Відображає суму нерозподіленого прибутку або непокрітого збитку. Нерозподілений прибуток виникає, коли компанія вирішує не виплачувати весь прибуток у вигляді дивідендів, а залишити його для майбутнього використання або покриття можливих втрат.

Нерозподілений прибуток є важливим джерелом внутрішнього фінансування для розвитку банку. Збереження частини прибутку може допомогти компанії забезпечити стабільність та гнучкість у фінансовій стратегії.

Неоплачений капітал: Сума заборгованості власників за їхніми внесками до статутного капіталу, яка відображається як неоплачений капітал. Ця сума віднімається при визначенні підсумку за розділом.

Вказує на зобов'язання власників перед банком та їхній фінансовий внесок.

Другий розділ пасиву балансу, який ви назвали «Забезпечення майбутніх витратів і платежів», зазвичай відображає фінансові засоби та зобов'язання, пов'язані із забезпеченням майбутніх зобов'язань компанії. Цей розділ допомагає визначити фінансовий резерв, призначений для покриття майбутніх витрат і забезпечення утримання стабільності фінансового стану. До статей цього розділу входять

1. Резерви: Вони можуть бути створені компанією з призначенням для майбутніх витрат чи покриття можливих збитків. Резерви можуть використовуватися для надання додаткової фінансової стійкості.

2. Цільове фінансування: Відображає залишки коштів, спрямованих на конкретні цілі або проекти. Ці кошти можуть бути надходженнями з бюджету, інших джерел або власних фінансових ресурсів компанії.

3. Цільові надходження: Вказує на очікувані надходження коштів, призначених для конкретних потреб чи витратків у майбутньому. Це може включати дотації, субсидії чи інші форми фінансування.

Цей розділ балансу допомагає визначити, наскільки компанія готова до майбутніх фінансових зобов'язань та яким чином вона планує забезпечити потрібні ресурси для реалізації стратегічних цілей. Він є важливою частиною фінансового управління та стратегічного планування.

Третій розділ пасиву балансу, «Довгострокові зобов'язання», відображає фінансові зобов'язання, строк погашення яких перевищує один рік (або операційний цикл, якщо він більший за один рік) з дати складання балансу. Цей розділ надає інформацію про склад та обсяг довгострокових зобов'язань, які можуть включати різноманітні фінансові та нефінансові зобов'язання. До статей цього розділу відносять:

1. Позичкові зобов'язання: Це суми, які банк зобов'язався повернути позичальникам протягом тривалого періоду.
2. Облігації: Вони являють собою боргові інструменти, які випускаються банком і можуть бути придбані різними інвесторами.
3. Кредити та борги: Інші форми фінансових зобов'язань, зазвичай пов'язаних зі здійсненням капітальних витрат чи розвитком.
4. Орендні зобов'язання: Суми, які банк зобов'язаний сплатити за користування активами під час оренди.
5. Відстрочені податкові зобов'язання: Суми податків, які будуть сплачені у майбутньому.
6. Інші довгострокові зобов'язання: Різноманітні нефінансові зобов'язання, які мають тривалий строк погашення.

Довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, вказуються в балансі за їх теперішньою вартістю. Це означає, що сума боргу вказується з урахуванням вартості відсотків, які нараховуються за умовами угоди до дати погашення.

Четвертий розділ пасиву балансу, «Поточні зобов'язання», відображає фінансові зобов'язання, строк погашення яких становить менше одного року або операційного циклу компанії. Цей розділ дозволяє зрозуміти, як банк забезпечує свою ліквідність та оплату поточних зобов'язань. До статей цього розділу входить:

1. Короткострокові кредити банків: Зобов'язання перед банками, які повинні бути погашені протягом найближчого року.
2. Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями: Суми, які повинні бути сплачені протягом найближчого року з титулу довгострокових зобов'язань.
3. Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги: Зобов'язання перед постачальниками за отримані товари, роботи чи послуги, які повинні бути сплачені у найближчому майбутньому.

4. Поточні зобов'язання за розрахунками: Суми, які банк зобов'язаний сплатити за розрахунками, такі як заборгованість перед партнерами чи податковими органами.

Поточні зобов'язання відображаються за сумою погашення відповідно до вимог НПСБО 11. Це означає, що вони відображають ту частину суми, яка очікується бути сплаченою протягом найближчого року чи операційного циклу, залежно від того, який з періодів є більшим. Це важливо для аналізу ліквідності та фінансової стабільності.

1.3. Порядок формування власного капіталу

Фінансово-господарська діяльність розпочинається з формування статутного фонду. Це фінансові ресурси, які виділені або залучені на підставах, визначених законодавством, у вигляді грошових коштів або вкладень у майно, матеріальні цінності, нематеріальні активи, цінні папери, що закріплені на праві власності чи повного господарського відання. Статутний фонд є джерелом для формування власних (основних та оборотних) коштів банку.

Порядок та джерела формування статутних фондів залежать від його форми власності. В Україні ці питання регулюються чинним законодавством, зокрема законами «Про власність»,

Початковий розмір статутного фонду фіксується в статуті або установчому договорі, які обов'язково подаються до органів влади під час державної реєстрації. Фінансові, податкові та банківські органи слідкують за розміром та оплатою статутного фонду.

Статутні фонди поповнюються майном, цінними паперами та нематеріальними активами, такими як права на результати інтелектуальної праці, природні ресурси та обладнання. Важливо не лише задекларувати розмір статутного фонду, але й забезпечити реальний перехід коштів та активів в розпорядження від юридичних та фізичних осіб, які є його власниками.

В Україні, відповідно до законодавства, встановлені мінімальні розміри статутних фондів, нижче яких отримання державної реєстрації є неможливим. Зазначені мінімальні розміри можуть піддаватися змінам у зв'язку з інфляційними процесами. Також важливо відзначити, що розмір статутного фонду може змінюватися протягом господарської діяльності, а всі такі зміни відображаються у бухгалтерському обліку.

Державні банки мають можливість отримувати додаткові кошти для розширення виробництва через виділення коштів з державного бюджету або перерозподіл інших фінансових ресурсів у галузі. Збільшення статутного фонду може мати місце шляхом приєднання частини прибутку, введення капітальних вкладень, індексації основних засобів та оцінки оборотних засобів.

Щодо державних банків, сума статутного фонду може зменшуватися під час реалізації об'єктів 2-ї та 3-ї груп основних засобів. Наголошується на важливості коректного відображення всіх змін у розмірі статутного фонду в бухгалтерському обліку.

Статутний фонд державного банку, який перебуває у загальнодержавній або комунальній державній власності, визначається як сума коштів та вартість матеріальних ресурсів, наданих державою для постійного розпорядження трудового колективу на умовах повного господарського відання. В рамках права на повне господарське ведення, банк має право володіти, користуватися та розпоряджатися цими ресурсами, здійснювати дії, що відповідають закону та цілям його діяльності.

Розмір статутного фонду державного банку прив'язаний до обсягу виробництва товарів і послуг в даному банку. Джерелом формування статутного фонду є кошти, які належать державі та виділяються з державного бюджету або шляхом внутрішньогалузевого і міжгалузевого перерозподілу фінансових ресурсів, керованих органами, що відповідають за управління державним майном.

Сучасні державні банки часто збільшують свої статутні фонди шляхом власних нагромаджень, зокрема, частину чистого прибутку спрямовують на

розвиток, реконструкцію та придбання нового устаткування. Це вказує на самостійність в управлінні своїми ресурсами.

Важливо зазначити, що у процесі приватизації банку його статутний фонд визначається під час інвентаризації та оцінки майна за урядовою постановою. Це визначення статутного фонду є важливим етапом у процесі приватизації та надає новий статус та правовий стандарт.

Відповідно до Закону України «Про господарські товариства», акціонерні товариства формують свої статутні фонди різними способами, залежно від типу товариства. Відкриті акціонерні товариства формують свої статутні фонди через відкриту підписку на акції або купівлю-продаж на фондовій біржі, тоді як закриті акціонерні товариства розподіляють всі акції між засновниками без права розповсюдження акцій через відкриту підписку та біржові операції. У закритих акціонерних товариствах 100% статутного фонду належать засновникам.

Товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю і повні товариства формують свої статутні фонди з внесків учасників, оцінених в національній валюті. У товариствах з обмеженою відповідальністю сума внеску кожного учасника є межею його відповідальності за зобов'язаннями товариства. У товариствах з додатковою відповідальністю і повних товариствах учасники відповідають за борги товариства сумою своїх внесків у статутний фонд, а також майном, що належить кожному учаснику, якщо сума фонду недостатня.

Розмір статутного фонду, визначений установчими документами, враховується в бухгалтерському балансі, незалежно від фактично надходження коштів від продажу акцій. Заборгованість акціонерів і учасників визначається на окремому рахунку в активі балансу. Згідно із законодавством, статутний фонд повинен бути повністю сплачений протягом року з дня його реєстрації.

Важливо відзначити, що учасники банку можуть внести внески не лише грошима, але й натуральними внесками, такими як майно чи матеріальні активи. Додатково, частина статутного фонду може формуватися коштом іноземних інвестицій юридичних або фізичних осіб.

Важливі аспекти статутного капіталу:

Внески учасників: Статутний капітал формується на основі внесків, які здійснюють учасники чи засновники банку. Статут фіксує деталі внесків, такі як сума та природа внесків, а також умови їх внесення.

Номінальна вартість: Внески учасників оцінюються за їхньою номінальною вартістю. Це визначає частку кожного учасника в загальному статутному капіталі та визначає його права голосу на загальних зборах.

Постійність вартості: Важливо зауважити, що вартість внесків у статутному капіталі залишається незмінною і не переоцінюється, навіть у випадку переоцінки активів, які були внесені засновниками.

Правила формування статутного капіталу ретельно регулюються статутом та враховують вимоги законодавства, зокрема Законів «Про господарські товариства», «Про акціонерні товариства», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», а також Господарського кодексу України.

Необхідність вказання розміру капіталу у статуті стосується не всіх юридичних форм компаній. Наприклад, це є обов'язковим для Акціонерних товариств (згідно з ч. 2 ст. 13 Закону про АТ), але не застосовується до Товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю (відповідно до ч. 5 ст. 11 та ч. 6 ст. 11 Закону про ТОВ).

Важливий момент стосується включення розміру Статутного капіталу до модельного статуту Товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. Але навіть у випадках, коли цей розмір не вказано в статуті, він має бути внесений до Єдиного державного реєстру, як передбачено Законом № 755 від 15 травня 2003 року.

Якщо статут не визначає розміру Статутного капіталу, ця інформація повинна бути зафіксована протоколом рішення загальних зборів Товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю чи Товариства з додатковою відповідальністю. В протоколі також повинні бути вказані долі кожного учасника.

Важливо зауважити, що статут Товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю може не містити розміру Статутного капіталу та часток учасників. Незалежно від наявності цієї інформації в статуті, будь-які зміни необхідно подавати до органу реєстрації за формою рішення загальних зборів (протоколу) при кожній відповідній зміні (згідно з п. «а» ч. 3 ст. 5 Закону № 755).

Наказом Міністерства фінансів України від 19 грудня 2006 року під номером 1213, встановлено правила та порядок бухгалтерського обліку для банку державного, комунального секторів економіки та господарських організацій.

Субрахунок 401 «Статутний капітал»: Для коректного обліку статутного капіталу використовується окремий субрахунок 401 «Статутний капітал» відповідно до цієї інструкції.

Власний Капітал у Бухгалтерському Балансі: Статутний капітал заноситься до складу розділу «Власний капітал» і відображається у відповідних рядках бухгалтерського балансу:

Рядок 1400 «Зареєстрований (пайовий) капітал» (форма № 1 за НПСБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» та форма № 1-м за НПСБО 25 «Спрощена фінансова звітність»).

Можемо зробити висновок що, статутний капітал формується коштом емісійного доходу та нерозподіленого прибутку. Зменшення емісійного доходу пов'язане зі збільшенням статутного капіталу. Дооцінка основних засобів і нематеріальних активів, що вибули, включається в нерозподілений прибуток. На величину фінансового результату діяльності організації впливають статутний капітал, резервний капітал та дооцінка необоротних активів. Резервний капітал формується коштом нерозподіленого прибутку організації та у разі потреби спрямовується на покриття збитку. Дані взаємозв'язку представлені на рис. 1.1.

Аналіз законів «Про акціонерні товариства» та «Про товариства з обмеженою відповідальністю» дозволяє запропонувати визначення статей «статутний капітал» та «власні акції (частки), вилучені з обігу».

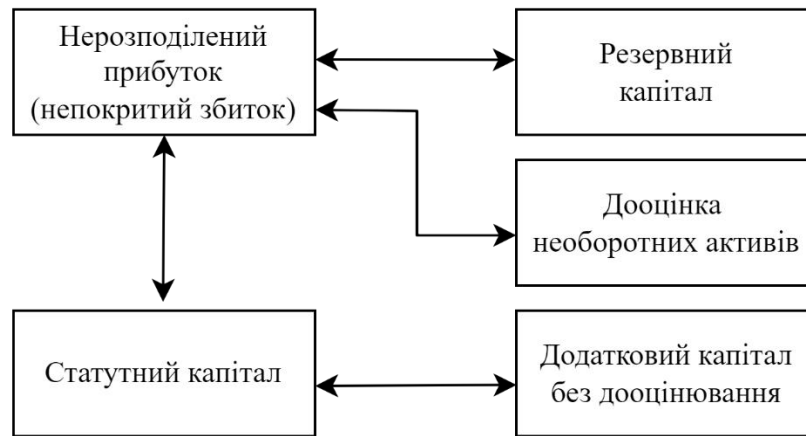

Рис. 1.1 – Взаємозв'язок статей власного капіталу

Статутний капітал - це частина власного капіталу, що складається із суми номінальних вартостей акцій чи часток, придбаних акціонерами чи учасниками та визначає мінімальну величину статутного капіталу організації.

Власні акції (частки), вилучені з обігу - це частина власного капіталу, що тимчасово вилучена з обігу та складається з вартості придбаних акцій та часток, що становлять статутний капітал.

З визначенням інших статей справи гірші: різні джерела формування, суперечливість і неоднозначність у використанні неможливо сформулювати визначення статей «нерозподілений прибуток (непокритий збиток)», «додатковий капітал» і «резервний капітал».

Висновки до розділу 1

Визначення власного капіталу відображає різноманіття підходів серед вчених, що підкреслює важливість цього поняття як для захисту інтересів вкладників і кредиторів, так і для забезпечення ліквідності та фінансової стабільності банку. Це поняття є не лише ключовим елементом фінансових відносин, а й стратегічним інструментом для мінімізації ризиків та забезпечення ефективного регулювання відповідно до вимог регуляторів.

Структура власного капіталу банку об'єднує в собі ключові аспекти фінансової стійкості та управління ризиками. Аналізуючи баланс банку,

структура власного капіталу включає такі важливі складові як статутний капітал, додатковий капітал, резервний капітал та нерозподілений прибуток. Ці елементи забезпечують фінансову базу для здійснення банківських операцій та виконання регуляторних вимог. Статутний капітал є основною внесеною сумою власників, що гарантує фінансову стійкість та довіру зовнішніх учасників. Додатковий капітал та резервний капітал додають гнучкості та забезпечують захист від негативних фінансових впливів. Нерозподілений прибуток відображає можливості для розвитку та росту банку без залучення зовнішніх джерел фінансування. Аналізуючи пасив балансу, який відображає джерела фінансування, можна відзначити значущість короткострокових та довгострокових зобов'язань, які сприяють забезпеченню ліквідності та відповідності вимогам кредиторів. Взаємодія активів та пасивів визначає фінансову стійкість банку і його здатність до здійснення фінансових операцій в умовах ринкових коливань.

Статутний капітал формується на основі внесків учасників або акціонерів і є важливою складовою власного капіталу компаній. Внески можуть бути здійснені як грошима, так і натуральними внесками. Формування та управління статутним капіталом чітко регулюється законодавством України, зокрема Законами «Про господарські товариства», «Про акціонерні товариства» та іншими відповідними нормативно-правовими актами. Відкриті акціонерні товариства формують свій статутний капітал через відкрити підписку на акції, тоді як товариства з обмеженою відповідальністю та інші форми компаній формують свої капітали з внесків учасників. Статутний капітал заноситься до бухгалтерського балансу під окремий субрахунок 401 «Статутний капітал» і відображається у відповідних рядках фінансової звітності компанії. Будь-які зміни в розмірі статутного капіталу повинні бути правильно задокументовані та зареєстровані у відповідному органі реєстрації.

Отже, статутний капітал виступає основною фінансовою основою для діяльності банків та інших компаній, його формування, управління та

бухгалтерське облік ретельно регулюються відповідним законодавством, що забезпечує стабільність та правовий захист учасників.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ТА ПЛАНУВАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ АТ КБ ПРИВАТБАНКУ

2.1. Характеристика фінансової діяльності АТ КБ ПриватБанку

ПриватБанк - це акціонерне товариство комерційний банк, один з найбільших банків в Україні за кількістю клієнтів, філіалів та обсягами банківської діяльності. Банк було засновано в 1992 році в місті Дніпро, зареєстровано під ЄДРПОУ 14360570. Початково, це було товариство з обмеженою відповідальністю, але з часом, внаслідок змін форми власності, воно перетворилося в публічне акціонерне товариство.

Єдиним акціонером банку, якому належить акції банку, є держава. ПриватБанк виявив себе як провідний банк в Україні, завоювавши значну частку ринку та ставши найбільшим банком в Україні за активами, кількістю клієнтів та розгалуженістю мережі відділень.

Банк пройшов кілька етапів розвитку, включаючи зміни форми власності від ТОВ до ЗАТ, а потім до ПАТ і АТ. У 2016 році банк стикнувся з фінансовою кризою і звернувся до держави за допомогою. Держава стала мажоритарним акціонером банку та долучила його до сфери державного управління. Після націоналізації банк продовжив свою діяльність під контролем Національного банку України та знову відновив довіру клієнтів.

АТ КБ «ПриватБанк» володіє лідерською позицією на українському банківському ринку та є одним з найбільших банків країни. Банк активно впроваджує сучасні технології, постійно модернізує свої послуги та розширює спектр фінансових продуктів, що дозволяє йому залишатися конкурентоспроможним на ринку.

Основний напрямок діяльності АТ КБ «ПриватБанк» за КВЕД:

64.19 Інші види грошового посередництва

Іншими видами діяльності банку є:

64.92 Інші види кредитування

64.99 Надання інших фінансових послуг (крім страхування та пенсійного забезпечення).

66.11 Управління фінансовими ринками

66.12 Посередництво за договорами по цінних паперах або товарах

66.19 Інша допоміжна діяльність у сфері фінансових послуг, крім страхування та пенсійного забезпечення.

Місія АТ КБ «ПриватБанк» – бути великомасштабним банком України, спрямованим на універсальність послуг та задоволення інтересів клієнтів незалежно від форми власності.

Стратегічна мета банку – стати лідером в Україні з надання платіжних та інших банківських послуг юридичним особам незалежно від чисельності та активів з найкращими показниками рентабельності, прибутковості та довіри серед найбільших банків країни.

За даними Асоціації українських банків, «ПриватБанк» є беззаперечним лідером серед усіх українських банків за розміром власного капіталу, чистих активів, зобов'язань та фінансових результатів.

ПриватБанк активно впроваджує інноваційні рішення, такі як мобільний банкінг та інтернет-банкінг, і продовжує модернізувати свої напрямки діяльності для задоволення потреб різних клієнтів. Розглянемо динаміку кількості відділень ПриватБанку на території України (див. рис. 2.1).

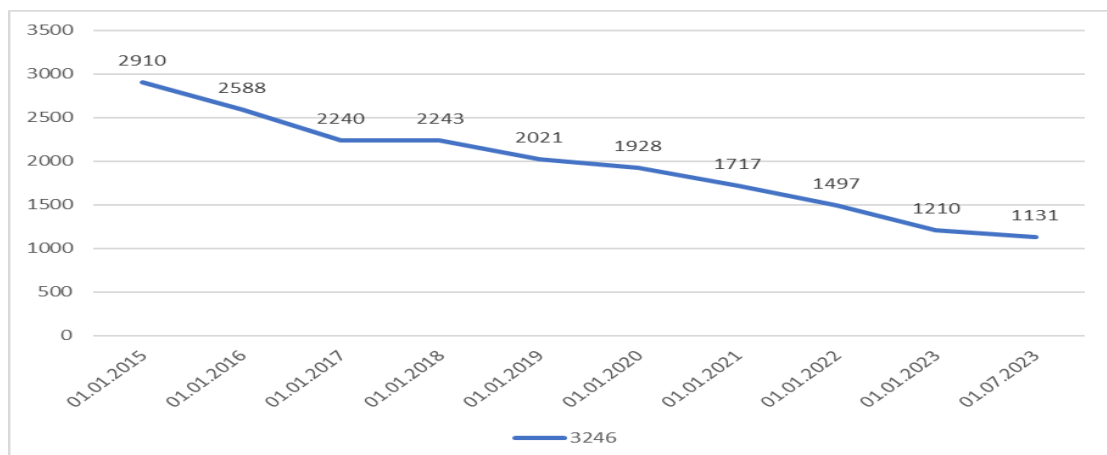

Рис. 2.1 - Динаміка кількості відділень АТ КБ ПриватБанку

На основі наданих даних про кількість відділень ПриватБанку протягом 2015 – 2023 років можна зробити кілька спостережень:

Протягом зазначеного періоду відзначається загальний тренд зменшення кількості відділень. З 3405 відділень в січні 2015 року до 1131 в липні 2023 року. Після 2017 року можна відзначити стабілізацію, а в деякий період (з 2020 по 2023 рік) навіть деяке зменшення темпів зменшення мережі відділень. Під час повномасштабної атаки було фізично пошкоджено або знищено понад 20% банківської інфраструктури.

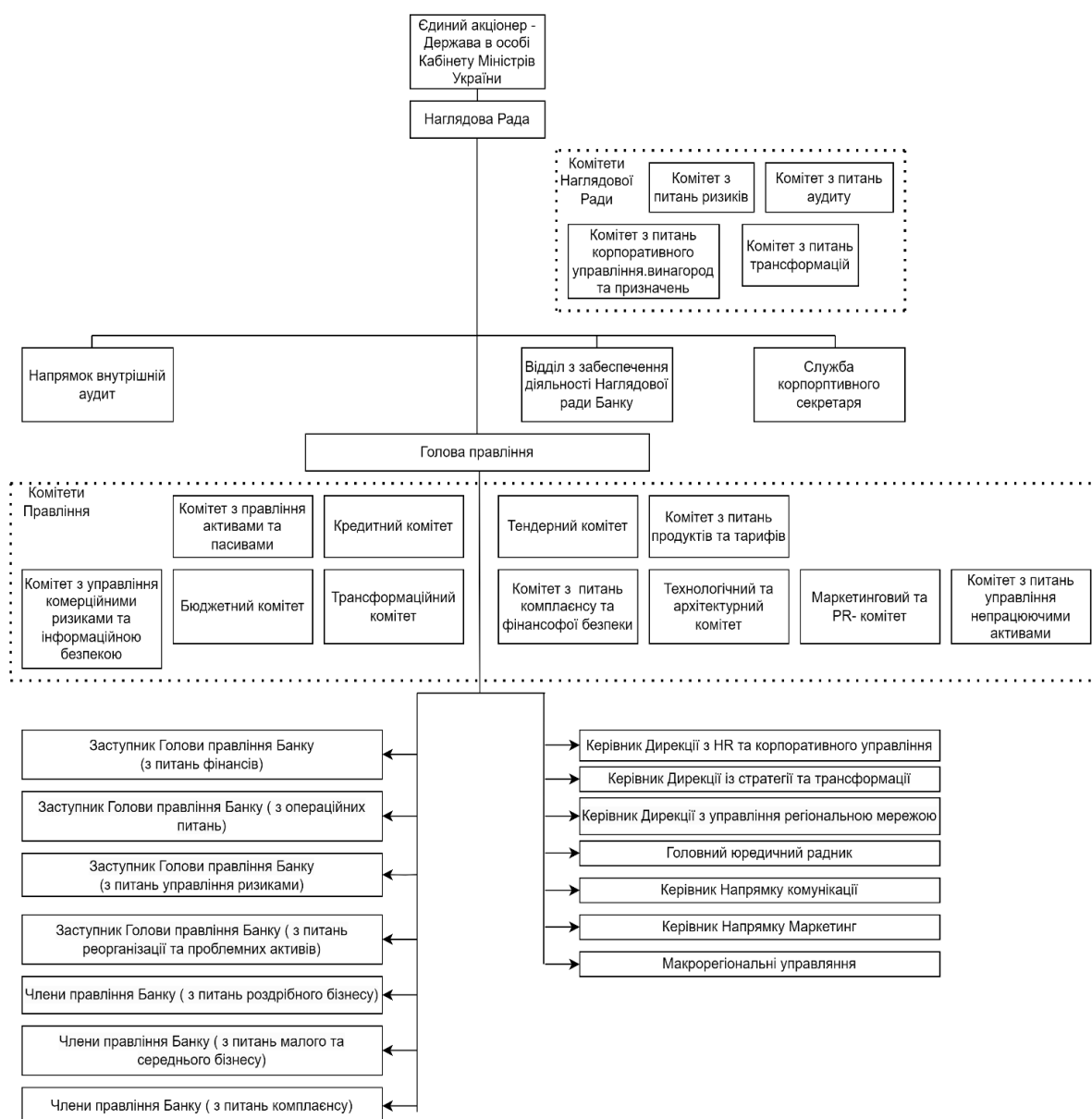

Рис. 2.2 - Структура корпоративного управління АТ КБ ПриватБанку

У сучасних умовах глобалізації фінансових ринків та посилення ролі держави в економіці, АТ КБ «ПриватБанк» визнає важливість ефективного корпоративного управління як стратегічного фактора для забезпечення стабільності та довіри стейкхолдерів. У цьому контексті, банк активно впроваджує найкращі світові практики корпоративного управління, відповідно до таких ключових документів, як Принципи Організації економічного розвитку та співробітництва з державною часткою, Принципи корпоративного управління для банків Базельського комітету з банківського нагляду та Рекомендації Європейської банківської організації щодо внутрішнього управління.

Ключовий документ, який визначає принципи корпоративного управління в банку, - це Кодекс корпоративного управління, доступний для ознайомлення на офіційному сайті банку. Цей документ встановлює стандарти та вимоги до управлінської діяльності та забезпечує здійснення корпоративного контролю.

Повноваження вищих управлінських органів - Верховного керівництва та Наглядової ради - чітко визначені в Статуті банку. Верховне керівництво виступає як вищий орган, контролюючи діяльність банку відповідно до чинного законодавства та визначаючи стратегічні напрямки розвитку. Наглядова рада, своєю чергою, відповідає за стратегічне керівництво та ефективне корпоративне управління, забезпечуючи захист інтересів вкладників, інших кредиторів та Держави як єдиного акціонера. Правління банку, діючи в рамках повноважень, визначених Наглядовою радою, забезпечує поточне управління банком.

Організаційний апарат АТ КБ «ПриватБанк» побудований на функціонально-модульному принципі, включаючи структурні підрозділи, такі як Верховне керівництво, Наглядова рада та інші важливі колегіальні органи. Це сприяє оптимальній організації внутрішніх процесів та ефективному виконанню завдань, що стоять перед банком.

З метою забезпечення більшої ефективності роботи Правління у Банку створено такі комітети:

- Бюджетний комітет;
- Комітет з питань фінансової безпеки;

- Комітет з питань управління активами та пасивами;
- Трансформаційний комітет;
- Комітет з управління операційними ризиками та інформаційної безпеки;
- Кредитний комітет;
- Маркетинговий та PR-комітет;
- Проектний комітет (ліквідовано на початку 2022 року);
- Комітет з питань продуктів та тарифів;
- Тендерний комітет;
- Технологічний комітет;
- Комітет з питань управління непрацюючими активами.

Правління може створити інші комітети з урахуванням розміру активів, особливостей діяльності Банку, характеру та обсягів банківських та інших фінансових послуг, профілю ризику Банку, системної важливості Банку. Компетенція, структура, порядок роботи, права, обов'язки та відповідальність комітетів визначається положеннями про відповідний комітет, які затверджує Правління Банку.

Проведемо Аналіз ключових показників діяльності АТ КБ «ПриватБанк» за період з 2020 по 2022 роки є важливим етапом для оцінки фінансового стану та потенціалу банку. Табл. 2.1. відображає ключові показники ефективності та фінансового стану банку за 2020-2022 роки. Такий аналіз дозволить краще зрозуміти фінансовий стан банку та його можливості для майбутнього розвитку (див. табл. 2.1)

Аналіз показників фінансового стану компанії за період з 2020 по 2022 рік може надати важливу інформацію про її діяльність та тенденції розвитку. Нижче подано деякі можливі спостереження та висновки на основі наданих даних:

Таблиця 2.1. - Аналіз динаміки активів АТ КБ ПриватБанку
за 2020-2022 роки, млн грн. [24]

Показники	2020	2021	2022	Зміна 2020 р. до 2022 р., %
Грошові кошти та їх еквіваленти	28 601 098	27 029 630	28 117 656	0,01
Фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	84 680 230	100 749 834	93 096 372	0,09
Кошти в інших банках	17 803 067	23 653 430	25 839 685	0,45
Резерви під знецінення коштів в інших банках	-15 396	-16 591	-15 592	-0,01
Кредити та заборгованість клієнтів	61 033 321	56 805 053	70 193 030	0,15
Цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	66 601 740	119 196 146	129 074 136	0,93
Резерви під знецінення цінних паперів, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	0	0	0	0
Цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю	27 918 084	27 417 601	26 319 531	0,05
Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	-55 353	-127 075	-175 934	2,17
Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	154 605	30 243	30 243	1
Інвестиційна нерухомість	3 378 927	2 933 203	1 989 030	-0,41
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	2 256 929	6 659 887	9 977 735	3,42
Відстрочений податковий актив	18 000	18 000	0	-1
Основні засоби та нематеріальні активи	6 480 513	7 641 977	7 362 230	0,13
Інші фінансові активи	12 560 750	12 329 644	13 429 096	0,06
Резерви під інші фінансові активи	-1 086 624	-1 025 923	-956 616	-0,11
Інші активи	2 618 680	2 474 927	1 827 925	-0,30
Резерви під інші активи	-55 008	-54 997	-55 514	-54
Чисті активи, усього	314 105 943	386 939 574	407 256 669	0,29
Усього резервів	-237 952 177	-181 304 689	-175 594 422	-0,26
Загальні активи, усього	552 058 120	568 244 263	582 851 091	0,05
Довідково: ОВДП	140 199 068	195 296 856	206 216 778	0,47

Грошові кошти та їх еквіваленти зазнали незначної зміни протягом трьох років. Фінансові активи, оцінювані на справедливую вартість через прибуток або збиток, зросли на 0,9% протягом цього періоду. Кредити та заборгованість клієнтів зросли на 0,15%, що може свідчити про збільшення попиту на кредитні послуги або про розширення бізнесу.

Цінні папери, обліковані за справедливої вартості через інший сукупний дохід, зросли майже на 0,1%. Інвестиційна нерухомість зменшилася на 0,41%. Це може свідчити про зменшення інвестицій у цей вид активів або про їх знецінення. Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток зросла на 3,42%. Це може вказувати на збільшення обсягів прибутку та збільшення податкових зобов'язань. Чисті активи, усього зросли на 0,29% що свідчить про позитивні тенденції у фінансовій стійкості компанії. Загальні активи, усього також зросли, що може свідчити про розвиток та розширення діяльності компанії. Усього резервів зменшилися на 0,26%.

Загалом, компанія зафіксувала певний ріст у більшості фінансових показників протягом трьох років, що може свідчити про позитивні тенденції у її діяльності. Однак, важливо продовжувати аналізувати ці показники для ефективного управління фінансовими ресурсами та ризиками компанії.

На рис. 2.3 представлено динаміку активів АТ КБ «ПриватБанк» протягом 2020-2022 рр.

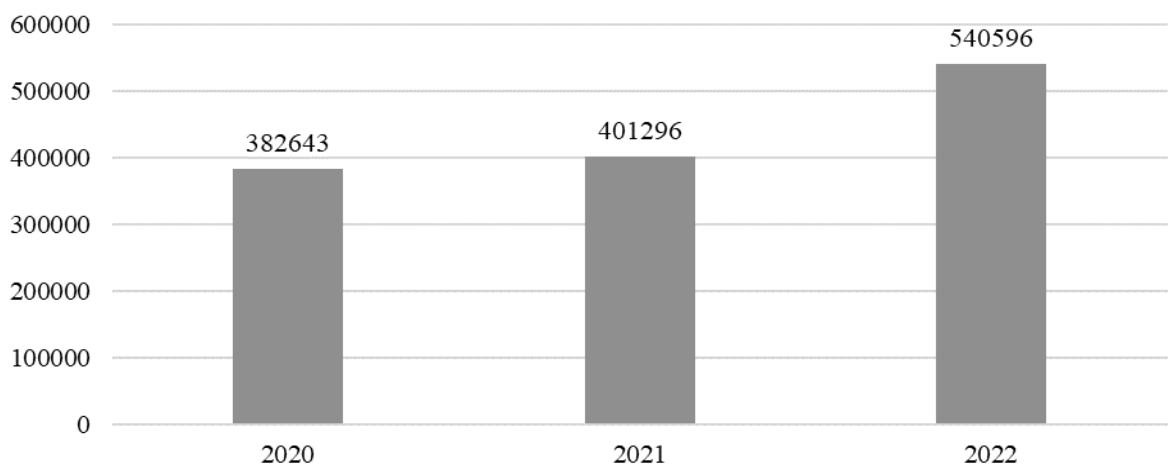

Рис. 2.3. - Динаміка активів АТ КБ «ПриватБанк» протягом 2020-2022 рр., млн грн

Загалом, аналіз фінансових показників вказує на позитивну динаміку у більшості ключових аспектів діяльності АТ КБ «ПриватБанк», що може свідчити про його стабільність та розвиток.

Пасиви банку є важливим показником його фінансової стійкості та відображають зобов'язання перед різними сторонами, такими як клієнти, інвестори та кредитори. Аналіз динаміки пасивів дозволяє зрозуміти, як змінюється структура та обсяг зобов'язань банку з часом, що важливо для оцінки його фінансового стану та стратегії управління ризиками.

Проведено огляд основних пасивів «ПриватБанку» та їхню динаміку за вказаний період, а також аналіз впливу цих змін на фінансову стійкість банку (див. табл. 2.2).

Таблиця 2.2. - Аналіз динаміки пасивів АТ КБ ПриватБанку за 2020-2022 роки, млн грн. [24]

Показники	2020	2021	2022	Зміна 2020 р. до 2022 р., %
Кошти отримані від НБУ	7,720,807	0	0	-100
Кошти банків	201,143	2,243	2 532	1,15
Кошти клієнтів	231,386,432	309,536,166	321 705 424	39,4
Фінансові зобов'язання	0	0	0	0
Боргові цінні папери, емітовані банком	2,228	2,327	2 427	8,94
Інші залучені кошти	285,096	340,323	328 330	15,16
Зобов'язання щодо поточного податку на прибуток	0	0	0	0
Відстрочені податкові зобов'язання	139,318	163,888	159 146	14,23
Резерви за зобов'язаннями	2,362,996	9,683,770	3 650 326	54,58
Інші фінансові зобов'язання	13,682,046	8,591,292	10 617 547	22,38
Інші зобов'язання	3,599,573	4,556,324	3 949 108	9,72
Субординований борг	197,372	235,607	227 304	15,17
Усього зобов'язань	259 577 012	333 111 941	340 642 144	31,19

У 2020 році банк отримав значні кошти від Національного банку України, але у наступні роки цей показник склав нуль, що може свідчити про зміну стратегії фінансування банку та зменшення залежності від НБУ. Обсяг коштів, залучених від інших банків, зросли на 1,15%, що може вказувати на збільшення

відносин з іншими учасниками фінансового ринку. Обсяг коштів клієнтів банку у 2022 році значно зросли на 39,4%, що свідчить про активний розвиток банківської діяльності та збільшення довіри клієнтів. Резерви за зобов'язаннями зросли на 54,58%, а інші фінансові зобов'язання збільшилися на 22,38%, що може свідчити про увагу банку до стратегій управління ризиками та фінансовими обов'язками. Загальний обсяг зобов'язань банку у 2022 році зросли на 31,19%, що вказує на активний розвиток банку та збільшення його фінансових зобов'язань перед різними стейкхолдерами.

Отже, з показників видно, що банк активно залучає фінансові ресурси та розвивається, але при цьому важливо зберігати баланс між зростанням активів та зобов'язань для забезпечення стійкості та ефективного управління ризиками. Також представимо динаміку статей зобов'язань банку (рис. 2.4).

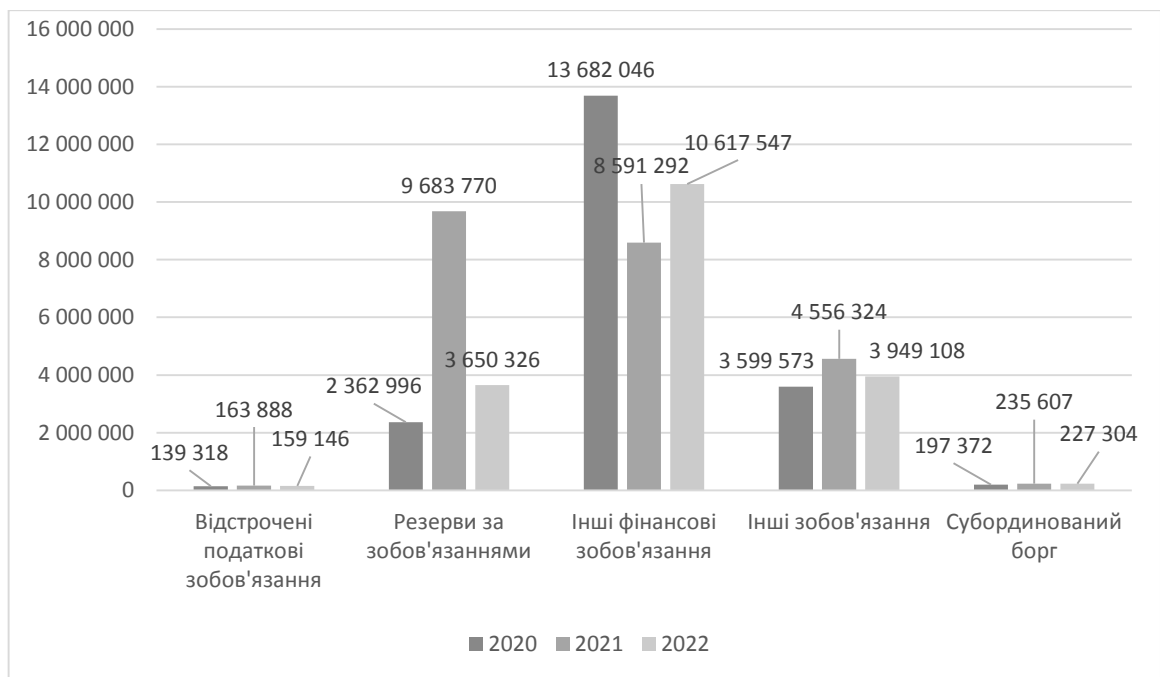

Рис. 2.4. - Динаміка статей зобов'язань АТ КБ «ПриватБанк» протягом 2020-2022 рр., млн грн

Зростання резервів за зобов'язаннями та відстрочених податкових зобов'язань може свідчити про потенційні фінансові ризики, які потребують уваги. Однак зниження обсягу інших фінансових зобов'язань і підвищення

субординованого боргу можуть вказувати на певну стійкість та можливість отримання фінансової підтримки для подальшого розвитку.

На рис. 2.5 зображено динаміку загальних зобов'язань АТ КБ «ПриватБанк».

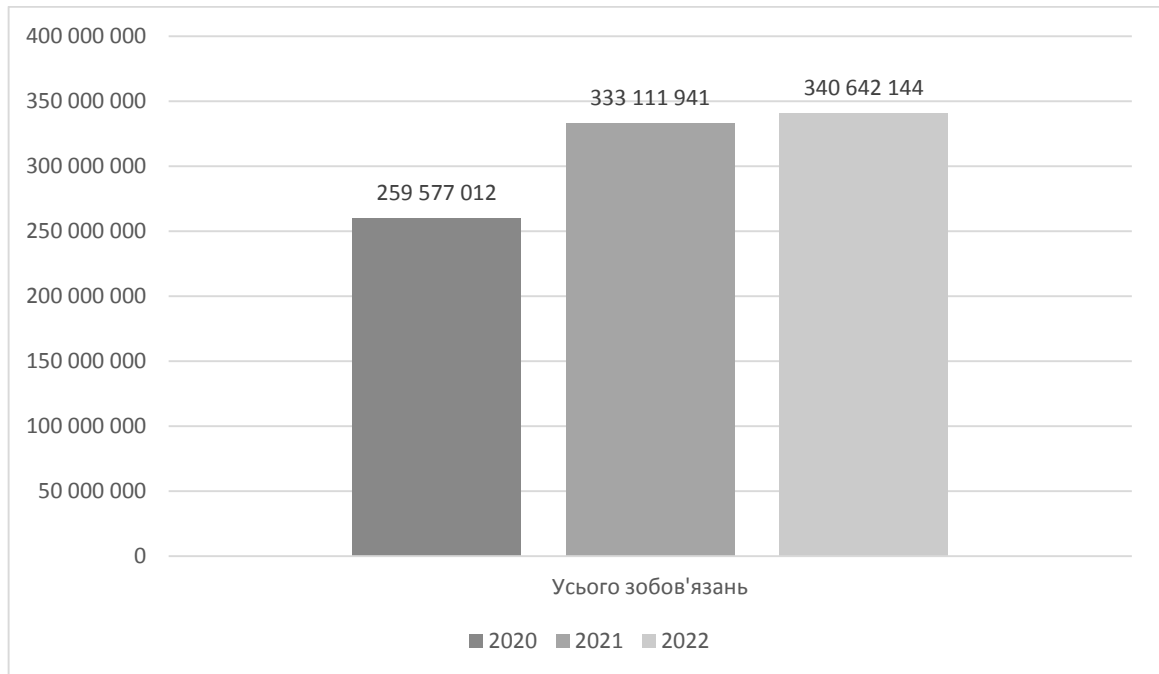

Рис. 2.5. -Динаміка загальних зобов'язань АТ КБ «ПриватБанк» протягом 2020-2022 рр., млн грн

Загальна сума зобов'язань за період з 2020 по 2022 рік зобов'язання АТ КБ «ПриватБанк» зросли з часом, з 259,577,012 до 340,642,144 одиниць. Це свідчить про те, що банк збільшує свої фінансові зобов'язання. Зростання зобов'язань може бути індикатором розвитку банку, але також може вказувати на зростання фінансових ризиків та потребу в управлінні фінансовими ресурсами.

Розглянемо динаміку доходів та витрат банку в табл. 2.3.

Показник процентних доходів зріс на 5,95% з 2020 по 2022 рік. Це свідчить про певне зростання доходів від процентних операцій протягом цього періоду. Процентні витрати суттєво зменшилися на 53,86% за аналізований період. Це може бути результатом оптимізації стратегії управління ризиками та зниженням ставок за кредитами. Чистий процентний дохід зріс на 49,14% за розглянутий період. Це показує, що зменшення процентних витрат було більш значущим, ніж

зростання процентних доходів, що в цілому позитивно вплинуло на фінансові показники банку. Комісійні доходи також зросли на 42,62%, що вказує на зростання доходів від комісійних операцій та послуг, наданих банком своїм клієнтам. Комісійні витрати зросли на 85,30%, що може вказувати на збільшення витрат на надання комісійних послуг або зміни у стратегії ціноутворення. Торговий результат показав негативну динаміку та склав -144,64% за аналізований період. Це вказує на важкості в управлінні операційною діяльністю банку, що може потребувати перегляду стратегії. Витрати на податок на прибуток суттєво зросли на 4356,36%, що може бути наслідком різниці в рівнях оподаткування або змін в законодавстві.

Таблиця 2.3 - Динаміка фінансових результатів АТ КБ «ПриватБанк» за 2020-2022 рр. (тис. грн).

Показники	2020	2021	2022	Зміна 2020 р. до 2022 р., %
Процентні доходи	33 840 958	2 129 224	35 853 529	5,95
Процентні витрати	14 174 149	11 961 443	6 536 611	-53,86
Чистий процентний / (Чисті процентні витрати)	19 666 809	21 601 641	29 316 919	49,14
Комісійні доходи	24 574 761	27 649 024	35 057 119	42,62
Комісійні витрати	6 386 113	8 888 206	11 839 816	85,30
Чистий комісійний дохід / (Чисті комісійні витрати)	18 188 647	18 760 818	23 217 302	27,67
Торговий результат	7 588 086	11 696 546	-3 390 441	-144,64
Інші операційні доходи	1 446 866	1 066 347	1 370 159	-5,30
Інші доходи	744 906	337 727	423 603	-43,10
Всього доходів	47 635 315	53 463 078	50 937 542	6,92
Відрахування до резервів	364 207	9 565 293	-5 698 964	-1664,85
Адміністративні та інші операційні витрати	14 662 273	18 597 412	21 569 398	47,13
Всього витрат	15 026 480	28 162 705	15 870 434	5,60
Прибуток / (збиток) до оподаткування	32 608 835	25 300 373	35 067 108	7,54
Витрати на податок на прибуток	-385	-5 565	16 698	-4356,36
Прибуток / (збиток) після оподаткування	32 609 220	25 305 938	35 050 411	7,47

Отже, загальна динаміка фінансових показників АТ КБ «ПриватБанк» за розглянутий період свідчить про складну ситуацію в деяких аспектах

операційної та фінансової діяльності банку. Варто приділити увагу стратегічному управлінню та оптимізації витрат для забезпечення стабільності та прибутковості бізнесу.

2.2. Аналіз структури власного капіталу АТ КБ ПриватБанку

Одним з головних показників структури капіталу є капіталовкладення, або співвідношення між власним капіталом та загальними активами банку. Високий рівень власного капіталу відображає більшу стабільність і надійність банку, оскільки він має достатні резерви для покриття можливих збитків. З іншого боку, залежність банку від залученого капіталу може збільшити ризик його неплатоспроможності.

Структура капіталу також впливає на ліквідність банку. Банки з високим рівнем власного капіталу можуть мати більшу можливість залучати фінансування та забезпечувати свої операції. З іншого боку, банки з низьким рівнем власного капіталу можуть бути менш ліквідними та залежати від зовнішнього фінансування.

Крім того, структура капіталу може впливати на прибутковість банку. Власний капітал може забезпечити банку додаткові доходи через отримання відсотків з прибутку або дивідендів. Залучений капітал, зокрема боргові зобов'язання, можуть мати високі витрати на відсотки, що зменшує прибуток банку. Отже, аналіз структури капіталу банку є важливим для оцінки його фінансового стану, платоспроможності, ліквідності та прибутковості. Розглянемо структуру капіталу АТ КБ «ПриватБанк» в табл. 2.4.

Таблиця 2.4 – Аналіз структури власного капіталу
АТ КБ «ПриватБанк» [24]

Показники	2020	2021	2022	Зміна 2020 р. до 2022 р., %
Статутний капітал	206 059 744	206 059 744	206 059 744	0
Емісійні різниці	22 690	22 690	22 690	0
Незареєстрований статутний капітал	0	0	0	0
Інший додатковий капітал	0	0	0	0
Резервні та інші фонди банку	6 850 446	8 480 907	9 696 019	41,51
Резерви переоцінки	11 514 788	9 925 331	8 082 924	-29,98
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	-169 918 737	-170 661 039	-157 246 851	-7,49
Усього власного капіталу	54 528 931	53 827 633	66 614 525	22,16

За аналізом показників власного капіталу банку за період з 2020 по 2022 роки можна зробити наступні висновки:

Статутний капітал, емісійні різниці, незареєстрований статутний капітал та інший додатковий капітал залишилися сталими протягом всього розглянутого періоду. Резервні та інші фонди банку зросли на 41,51% з 2020 по 2022 рік. Це може свідчити про збільшення капіталу, який банк відводить для покриття ризиків та непередбачених витрат.

Резерви переоцінки впали на 29,98% за цей період. Це може бути зумовлено різними факторами, такими як зміни у ринковій оцінці активів або стратегічні рішення банку.

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) зменшився на 7,49%. Це може вказувати на те, що банк зменшує обсяг нерозподіленого прибутку або зменшує непокритий збиток, що може свідчити про покращення фінансового стану банку.

Усього власного капіталу збільшився на 22,16% за цей період.

Структуру капіталу АТ КБ ПриватБанку, відповідно до Базельської угоди наведено в табл.2.5.

Таблиця 2.5 - Структуру капіталу АТ КБ ПриватБанку, відповідно до Базельської угоди [24].

Показник	2020	2021	2022	Зміна 2020 р. до 2022 р., %
Капітал 1-го рівня	54 348	69 713	71 568	31,65
Капітал 2-го рівня (не може перевищувати 100% від капіталу 1-го рівня)	(2 248)	(4 091)	(15 198)	-575,13
Всього капіталу	52 100	65 622	56 370	8,22
Банківський портфель	280 660	306 007	319 027	13,67
Торговий портфель	32 718	23 686	26 037	-20,43
Активи, зважені з урахуванням ризику	313 378	329 693	345 064	10,10
Норматив капіталу 1-го рівня	17,34%	21,14%	20,74%	3,40
Коефіцієнт достатності капіталу (%)	16,63%	19,90%	16,34%	-0,29

Капітал 1-го рівня зріс приблизно на 31.65%, що свідчить про позитивну динаміку стабільності фінансових ресурсів банку. Капітал 2-го рівня зменшився на більш ніж 575%, що може свідчити про зменшення ризиків в діяльності банку. Всього капітал зріс приблизно на 8.22%, що також свідчить про загальну позитивну динаміку фінансових ресурсів банку. Банківський портфель зріс на 13.67%, що може вказувати на розширення діяльності банку в цьому сегменті. Торговий портфель зменшився близько на 20.43%, що може бути наслідком різних факторів, включаючи зміни в стратегії банку або ринкових умов. Активи, зважені з урахуванням ризику зросли на 10.10%, що може вказувати на загальне збільшення ризикованої активності банку. Норматив капіталу 1-го рівня збільшився приблизно на 3.40%, що може свідчити про покращення фінансової стійкості банку. Коефіцієнт достатності капіталу зменшився близько на 0.29%, що може вказувати на певне зниження здатності банку вистояти в умовах ризику.

Отже, в цілому, банк виявляє певний рівень стабільності та росту, проте деякі показники, такі як коефіцієнт достатності капіталу, варто вдосконалити для підвищення фінансової стійкості.

Фінансова стійкість та успішність функціонування банку є критичними компонентами його стратегічного розвитку та забезпечення довгострокової життєздатності. Ефективність фінансово-господарської діяльності банку визначається низкою факторів, що включають його здатність генерувати

прибуток, управляти ризиками, забезпечувати ліквідність та оптимізувати капіталовкладення.

Для аналізу прибутку АТ КБ «ПриватБанк» за 2020-2022 роки були використані дані про процентні доходи, процентні витрати, чистий процентний дохід, комісійні доходи, комісійні витрати та прибуток (збиток) у тисячах гривень. Проаналізуємо зміни в абсолютних величинах та темпи зростання (зниження) для кожного показника за період 2020-2022 років, представлено в табл. 2.6.

Таблиця 2.6 – Аналіз прибутку АТ КБ «ПриватБанк» за 2020-2022 рр. (тис. грн) [24].

Показники	2020	2021	2022	Зміни в абсолютних величинах (тис.грн) 2022 р. від 2020 та 2021 рр. відповідно		Темпи зростання (зниження) 2022 р. у % до 2020 та 2021 рр. відповідно	
Процентні доходи	33563085	35853529	43685504	10122419	7831975	130%	122%
Процентні витрати	11961443	6536611	3768088	-8193355	-2768523	32%	58%
Чистий процентний дохід	21601641	29316919	39917417	18315776	10600498	185%	136%
Комісійні доходи	27649024	35057119	32944618	5295594	-2112501	119%	94%
Комісійні витрати	8888206	11839816	12504760	3616554	664944	141%	106%
Прибуток/(збиток)	25305938	35050411	30252395	4946457	-4798016	120%	86%

На підставі аналізу прибутку АТ КБ «ПриватБанк» за 2020-2022 роки можна зробити наступні висновки:

Показники процентних доходів відображають стабільний позитивний тренд, збільшуючись на 130% у порівнянні з 2020 роком та на 122% у порівнянні з 2021 роком. Це свідчить про успішне управління процентною діяльністю банку та збільшення обсягів кредитування. Витрати на проценти зменшилися на 32% порівняно з 2020 роком та на 58% порівняно з 2021 роком. Це може бути наслідком оптимізації банком структури фінансування та зниження вартості

залучення ресурсів. Чистий процентний дохід зріс на 185% порівняно з 2020 роком та на 136% порівняно з 2021 роком, що свідчить про ефективність управління процентною діяльністю та підвищення рентабельності активів. Хоча комісійні доходи зросли на 119% у порівнянні з 2020 роком, але зменшилися на 94% у порівнянні з 2021 роком. Це може вказувати на конкурентний тиск та зміни в стратегії банку щодо комісійних операцій. Прибуток банку зріс на 120% порівняно з 2020 роком, але зменшився на 86% порівняно з 2021 роком. Це може бути результатом змін у витратній політиці банку або зниження ефективності управління витратами.

Отже, загальний аналіз показників прибутку свідчить про позитивний фінансовий стан банку, хоча деякі показники показують варіабельність у динаміці. Для подальшого успішного розвитку банку важливо продовжувати моніторити та оптимізувати фінансові показники, а також адаптувати стратегії до змін на фінансовому ринку.

Одними з найважливіших показників, які дозволяють оцінити фінансовий стан банку, є ліквідність та рентабельність. Ліквідність визначається здатністю банку вчасно та без втрат перетворювати свої активи на готівку для покриття зобов'язань перед клієнтами та іншими стейкхолдерами. З іншого боку, рентабельність відображає ефективність використання активів та капіталу банку для генерації прибутку.

В нашому аналізі ми досліджуємо динаміку ліквідності та рентабельності банку ПриватБанк протягом трьох років – з 2020 по 2022. Аналіз цих показників надасть нам можливість зрозуміти, як банк керує своїми фінансовими ресурсами та які чинники впливають на його фінансову стабільність та вибір стратегій управління.

Для аналізу показників ліквідності та рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» за 2020-2022 роки було використано наступні формули та розрахунки.

$$ROA = \left(\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Загальні активи}} \right) * 100 \quad (2.1)$$

Тепер розрахуємо рентабельність активів для кожного року:

Для 2020 року

$$ROA = \left(\frac{25305938}{552058120} \right) * 100 \approx 4,58\%$$

Для 2021 року

$$ROA = \left(\frac{35050411}{568244263} \right) * 100 \approx 6,16\%$$

Для 2022 року

$$ROA = \left(\frac{30252395}{582851091} \right) * 100 \approx 5,19\%$$

Рентабельність активів для АТ КБ «ПриватБанк» склала близько 4.58% у 2020 році, 6.16% у 2021 році та 5.19% у 2022 році.

Для розрахунку маржі, нам потрібно використати наступну формулу:

$$\text{Чиста маржа} = \left(\frac{\text{Виручка від продажу}}{\text{Чистий прибуток}} \right) * 100 \quad (2.2)$$

Тепер розрахуємо чисту маржу для кожного року:

Для 2020 року:

$$\text{Чиста маржа} = \left(\frac{25308938}{61212109} \right) * 100 \approx 41,38\%$$

Для 2021 року:

$$\text{Чиста маржа} = \left(\frac{35050411}{70910684} \right) * 100 \approx 49,47\%$$

Для 2022 року:

$$\text{Чиста маржа} = \left(\frac{30252395}{67630122} \right) * 100 \approx 39,48\%$$

Для розрахунку ліквідності активів, нам потрібно використати наступну формулу:

$$\text{Ліквідність} = \left(\frac{\text{Грошові кошти та іквів.} + \text{Фін.активи} + \text{Кошти в ін.банках}}{\text{Загальні активи}} \right) * 100 \quad (2.3)$$

Розрахуємо ліквідність активів для кожного року:

Для 2020 року:

$$\text{Ліквідність} = \left(\frac{28601098 + 84680230 + 14803067}{552058120} \right) * 100 \approx 24,79\%$$

Для 2021 року:

$$\text{Ліквідність} = \left(\frac{27029630 + 100749832 + 23653430}{568244263} \right) * 100 \approx 27,33\%$$

Для 2022 року:

$$\text{Ліквідність} = \left(\frac{28117656 + 93096372 + 25839685}{582851091} \right) * 100 \approx 27,36\%$$

Отже, ліквідність активів для АТ КБ «ПриватБанк» склала близько 24.79% у 2020 році, 27.33% у 2021 році та 27.36% у 2022 році.

Для розрахунку рентабельності власного капіталу (Return on Equity, ROE) використаємо наступну формулу:

$$\text{Рентабельність власного капіталу} = \left(\frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Усього власного капіталу}} \right) * 100 \quad (2.4)$$

Для 2020 року:

$$\text{ROE} = \left(\frac{25305938}{54528931} \right) * 100 \approx 46,43\%$$

Для 2021 року:

$$\text{ROE} = \left(\frac{35050411}{53827633} \right) * 100 \approx 65,06\%$$

Для 2022 року:

$$ROE = \left(\frac{30252395}{66614525} \right) * 100 \approx 45,42\%$$

Рентабельність власного капіталу для АТ КБ «ПриватБанк» склала близько 46.43% у 2020 році, 65.06% у 2021 році та 45.42% у 2022 році. Динаміка показників ліквідності та рентабельності представлена на рис. 2.6.

За результатами аналізу рівня рентабельності активів (ROA), рентабельності власного капіталу (ROE), чистої маржі та ліквідності активів АТ КБ «ПриватБанк» виявлено наступне:

Рентабельність активів зросла з 4,58% у 2020 році до 6,16% у 2021 році, але зменшилась до 5,19% у 2022 році. Рентабельність власного капіталу показала значний зріст з 46,43% у 2020 році до 65,06% у 2021 році, але пізніше впала до 45,42% у 2022 році. Чиста маржа також показала позитивні тенденції, збільшившись з 41,38% у 2020 році до 49,47% у 2021 році, але потім знизилась до 39,48% у 2022 році. Ліквідність активів трималася на високому рівні від 24,79% у 2020 році до 27,36% у 2022 році, що свідчить про здатність банку швидко перетворювати активи на готівку та еквіваленти готівки.

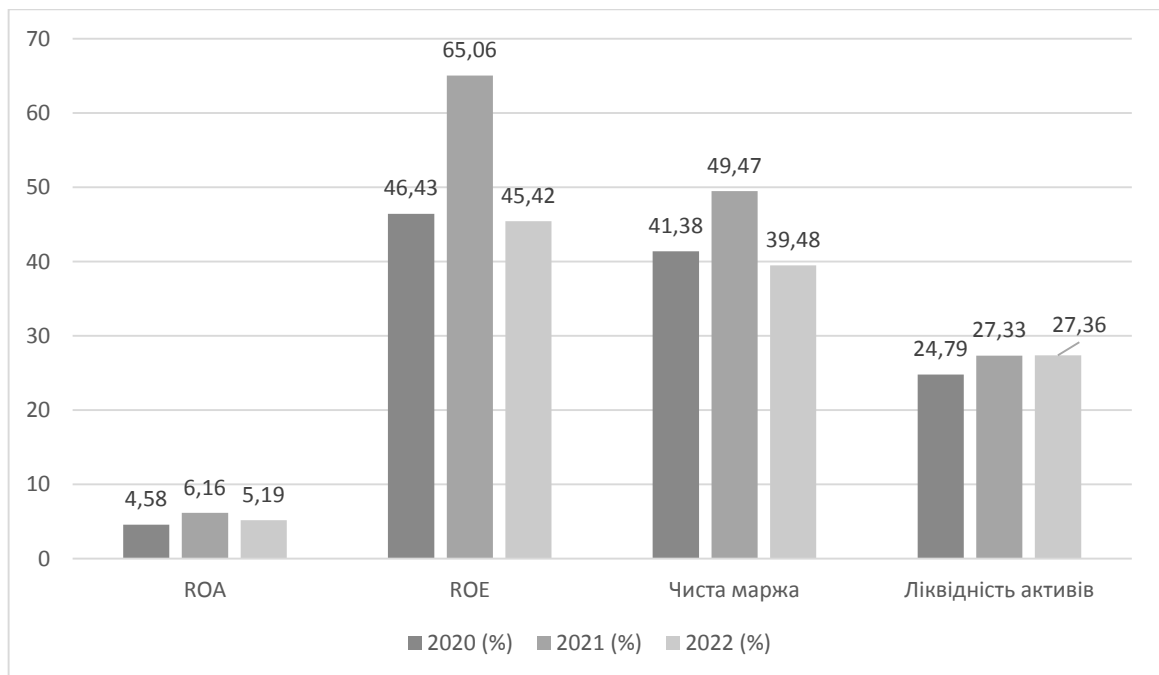

Рис. 2.6 - Динаміка показників ліквідності та рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» за 2020-2022 рр., %

Кількісний аналіз структури банківського капіталу дозволяє визначити частки різних його складових та їх зміни у часі. Основними складовими банківського капіталу є статутний капітал, емісійні різниці, незареєстрований статутний капітал, інший додатковий капітал, резервні та інші фонди банку, резерви переоцінки та нерозподілений прибуток (непокритий збиток).

Використовують наступні види аналізу капіталу банку: якісний та кількісний. Якісний аналіз дозволяє з'ясувати, з яких джерел формується капітал банку. При створенні статутного капіталу банк оцінює його відповідність Закону України «Про банківську справу і банківську діяльність», та іншим законам України та вимогам установчих документів. Статутний капітал банку є сукупністю внесків акціонерів або учасників банку і визначає його фінансовий стан, можливості та обмеження у провадженні банківської діяльності. Збільшення статутного капіталу може відбуватися внаслідок внесення додаткових коштів акціонерами або учасниками банку в обмін на нові акції або частки, що збільшують їх власний капітал у банку.

Грошові внески у статутний капітал банку можуть здійснюватися як під час заснування банку, так і надалі під час його діяльності. Це спосіб забезпечення фінансової стійкості та надійності банку, а також може бути необхідним для виконання вимог банківського нагляду та регулювання.

Стан капіталу банку визначається його розміром, структурою та темпами зростання. Найбільшу частку в сумі капіталу банку складає статутний капітал, який є одним з основних показників розвитку банку. Ефективність використання статутного капіталу визначається за такими показниками, як розмір прибутку на 1 грн статутного капіталу, розмір прибутку на одну акцію та питома вага статутного капіталу в загальній сумі капіталу.

2020 рік:

– Розмір прибутку на 1 грн статутного капіталу: $(-169\,918\,737 / 206\,059\,744) = -0,825$ грн

– Розмір прибутку на одну акцію: $(-169\,918\,737 / 54\,528\,931) = -3,115$ грн

– Питома вага статутного капіталу в загальній сумі капіталу: $(54\,528\,931 / 54\,528\,931) = 100\%$

2021 рік:

– Розмір прибутку на 1 грн статутного капіталу: $(-170\,661\,039 / 206\,059\,744) = -0,828$ грн

– Розмір прибутку на одну акцію: $(-170\,661\,039 / 53\,827\,633) = -3,166$ грн

– Питома вага статутного капіталу в загальній сумі капіталу: $(53\,827\,633 / 53\,827\,633) = 100\%$

2022 рік:

– Розмір прибутку на 1 грн статутного капіталу: $(-157\,246\,851 / 206\,059\,744) = -0,764$ грн

– Розмір прибутку на одну акцію: $(-157\,246\,851 / 66\,614\,525) = -2,359$ грн

– Питома вага статутного капіталу в загальній сумі капіталу: $(66\,614\,525 / 66\,614\,525) = 100\%$

Аналізуючи показники фінансового стану банку за роки 2020-2022 було виявлено наступне:

Банк зазнавав втрат та мав негативну рентабельність протягом розглянутого періоду. Розмір прибутку на 1 грн статутного капіталу та на одну акцію був від'ємним у всі роки. Питома вага статутного капіталу в загальній сумі капіталу залишалася стабільною на рівні 100% протягом усього періоду. Інші показники, такі як емісійні різниці та незареєстрований статутний капітал, залишалися стабільними протягом розглянутого періоду.

На підставі аналізу можна зробити висновок, що банк потребує додаткових заходів для покращення фінансової стабільності та досягнення прибутковості. Важливою є розробка стратегій для зменшення втрат та підвищення рентабельності, а також ефективне управління капіталом для забезпечення стабільності та відновлення фінансової діяльності банку.

2.3. Результати планування власного капіталу та їх вплив на діяльність банку

Планування власного капіталу відіграє важливу роль у фінансовій стратегії банку і має значний вплив на його діяльність. Забезпечення належного рівня власного капіталу є ключовою передумовою для забезпечення фінансової стійкості та стабільності банку в умовах змінного економічного середовища.

Планування власного капіталу охоплює визначення потреб в капіталі з урахуванням ризиків, які виникають у зв'язку з операційною діяльністю та зовнішніми факторами. Це включає аналіз фінансових показників, прогнозування можливого попиту на кредити та ризику, пов'язаному з кредитним портфелем, а також оцінку потреб у капіталі для виконання регуляторних вимог.

Вплив планування власного капіталу на діяльність банку проявляється у декількох аспектах. По-перше, належний рівень капіталу дозволяє банку забезпечувати стійкість у випадку непередбачуваних збитків чи стресових ситуацій на ринку. По-друге, оптимальне використання власного капіталу дозволяє банку максимізувати свою рентабельність та забезпечує платоспроможність для виконання фінансових зобов'язань перед клієнтами та партнерами. Крім того, планування власного капіталу допомагає банку впроваджувати стратегії зростання, в тому числі розширення бізнесу та введення нових продуктів та послуг.

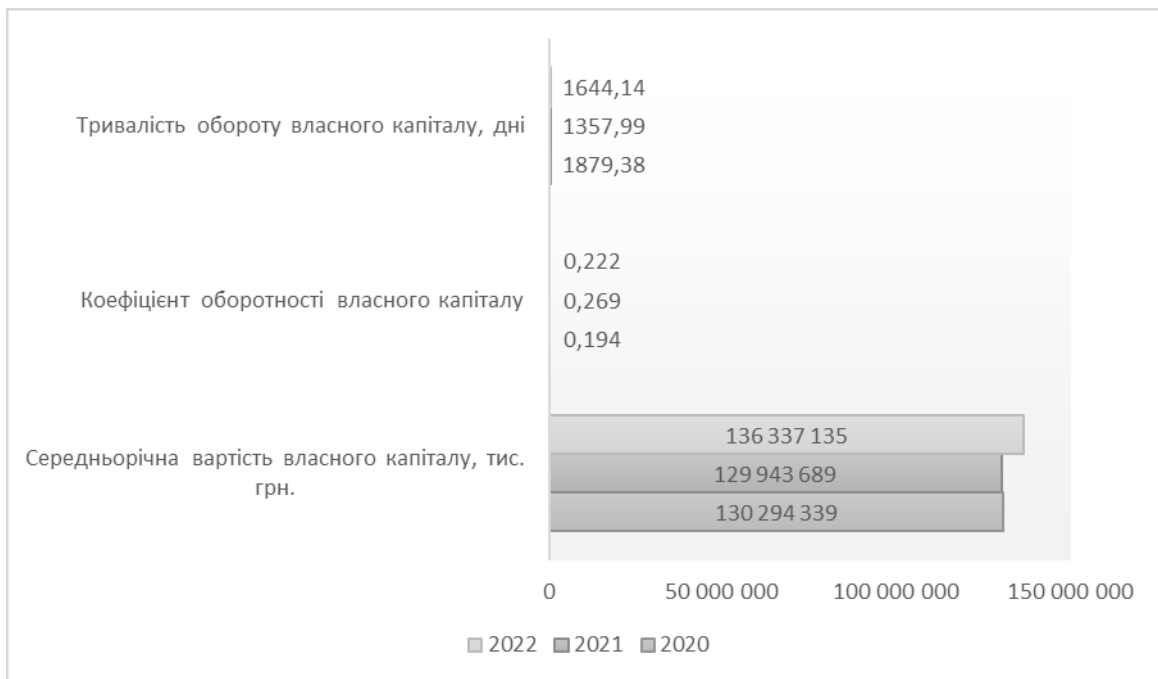

Рис. 2.7 - Динаміка тривалості обороту власного капіталу
АТ КБ «ПриватБанк»

З аналізу вищевказаних показників можна зробити наступні висновки: Середньорічна вартість власного капіталу зростала з 2020 року до 2022 року, що може свідчити про підвищення фінансової стабільності банку. Зауважимо, що коефіцієнт оборотності власного капіталу у 2021 році був найвищим, що може свідчити про більшу ефективність використання власних ресурсів у цьому році. Тривалість обороту власного капіталу варіюється з року в рік, проте вона залишається на достатньо високому рівні, що може вказувати на те, що банк має велику кількість активів, які можуть бути менш ліквідними.

Для кращого розуміння описаних нормативів і їх значення для оцінки та контролю достатності капіталу банку, розглянемо кожен з них:

Норматив мінімального розміру регулятивного капіталу (Н1): Цей норматив встановлює мінімальний рівень капіталу, який банк повинен мати у своєму розпорядженні відповідно до вимог регуляторних органів. Він забезпечує мінімальний рівень захисту банку від можливих фінансових ризиків та забезпечує його стійкість у випадку непередбачених обставин.

Норматив адекватності регулятивного капіталу (Н2): Цей норматив вказує на те, наскільки ефективно капітал банку покриває його ризики. Він

розраховується як відношення регулятивного капіталу до ризиків банку і дозволяє визначити, чи є у банку достатньо капіталу для покриття його поточних та потенційних ризиків.

Норматив співвідношення регулятивного капіталу до сукупних активів (НЗ): Цей норматив показує, який відсоток сукупних активів банку припадає на його регулятивний капітал. Важливий показник фінансової стійкості банку, оскільки він вказує на те, яка частина активів банку забезпечена власним капіталом, який може використовуватися для покриття зобов'язань перед вкладниками та кредиторами.

Ці нормативи допомагають регуляторним органам та керівництву банку оцінити рівень фінансової стійкості та здатності банку витримувати негативні впливи зовнішніх факторів і ризиків. Регулятори можуть застосовувати штрафи або інші обмежувальні заходи, якщо банк не відповідає вимогам цих нормативів.

Таблиця 2.7 - Динаміка показників регуляторного капіталу та коефіцієнтів достатності капіталу за 2020-2022 роки

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	Зміна 2022 р від 2020 р.
Всього регуляторний капітал	35257	40843	54524	+19267
Капітал 1-го рівня	17644	20437	27277	+9633
Капітал 2-го рівня	17644	20437	27277	+9633
Активи зважені з врахуванням ризику	93201	146289	137521	+44320
Відкрита валютна позиція	32679	35313	50480	+17801
Непокритий кредитний ризик	-368	-	-	-
Коефіцієнт достатності капіталу (Н2)	28,09%	18,33%	23,78%	-4,31
Коефіцієнт достатності капіталу (НЗ)	14,06%	9,17%	11,9%	-3,06

За період з 2020 по 2022 рік він зріс на 19267 одиниць, що свідчить про позитивну динаміку капіталізації банку. Обидва показники капіталу 1-го та 2-го рівня показують схожий ріст протягом трьох років, що вказує на стійкість та підтримку капіталу банку на різних рівнях. Активи з врахуванням ризику: збільшилися на 44320 одиниць з 2020 по 2022 рік, що свідчить про ріст обсягу активів банку. Відкрита валютна позиція: Значення цього показника також зросло на 17801 одиницю з 2020 по 2022 рік, що може вказувати на збільшення

експозиції банку до валютних ризиків. Коефіцієнт достатності капіталу (Н2) та Коефіцієнт достатності капіталу (Н3): показують негативну динаміку у 2021 році порівняно з 2020, але піднялися у 2022 році. Це може бути спричинено рядом факторів, таких як зміна умов ринку, стратегічні рішення банку або регулятивні зміни.

Загалом, аналіз показників свідчить про стійкий розвиток банку, хоча є певні коливання у коефіцієнтах достатності капіталу, які вимагають уважного моніторингу та управління ризиками.

Діяльність АТ КБ «ПриватБанк» у період з 2020 по 2022 роки включала вигідне розміщення мобілізованих банківських ресурсів з метою отримання позитивного фінансового результату, а саме прибутку. Банк здійснював активні операції, спрямовані на оптимізацію та ефективне використання своїх фінансових ресурсів. До активних операцій банку належали:

- Операції з вкладання банківських ресурсів у грошові кошти для підтримання ліквідності банку.
- Розрахункові операції, пов'язані з платіжками клієнтів.
- Касові операції з прийняття та видання готівки.
- Кредитні операції, включаючи надання кредитів клієнтам.
- Інвестиційні операції, спрямовані на розміщення капіталу в різноманітні інвестиційні інструменти.
- Фондові операції з купівлі-продажу цінних паперів на фондовому ринку.
- Валютні операції з купівлі-продажу іноземної валюти з метою управління валютним ризиком та отримання прибутку від валютних операцій.
- Депозитні операції з розміщення тимчасово вільних ресурсів банку в депозити НБУ та в інші банки з метою отримання доходу від відсоткових ставок.
- Операції з купівлі-продажу банківських металів для диверсифікації портфеля та отримання прибутку від зміни цін на метали.

- Операції з придбання основних засобів (ОЗ), товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ) та інше, спрямовані на розвиток власної інфраструктури та підтримку операційної діяльності банку.

Таблиця 2.8 - Аналіз кредитів та авансів клієнтам АТ КБ «ПриватБанк» за 2020-2022 роки (млн грн)

Показники	2020	2021	2022	Відхилення 2022 р. від 2020 р.
Кредити юридичним особам	5509	4091	3127	-964
Кредити фізичним особам				
- загальна сума	40409	454314	32413	-421901
- кредитні картки				
- іпотечні кредити	9566	9868	1625	-8243
- споживчі кредити	3500	5343	3239	-2104
- кредити на придбання автомобілів	35	394	178	-216
- інші кредити	129	83	11	-72
Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу	6859	11900	15610	+3710
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом фізичним особам	1052	735	1481	+746
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом юридичним особам	588	267	377	+110
Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом підприємствам малого та середнього бізнесу	517	1067	1085	+18
Всього кредитів	232772	242568	250496	+7928
Мінус резерв під очікуванні збитки	(177751)	(174350)	(176301)	-1951
Всього кредитів та авансів клієнтам	55021	68218	68084	-134

Загальна сума кредитів та авансів клієнтам зросла на 7928 млн грн з 2020 по 2022 рік, що свідчить про активний кредитний процес банку. Однак, вона зменшилася на 134 млн грн до 2023 року, що може бути пов'язано зі змінами в стратегії кредитування чи ризиковими факторами на ринку. Кредити юридичним особам відзначилися спадом на 964 млн грн з 2020 по 2022 рік, що може вказувати на зміну попиту на кредити серед бізнес-сегмента або на стратегічні зміни банку щодо цільових клієнтів. Суттєве зростання кредитів на кредитні картки до 2021 року, але потім стрімкий спад у 2022 році, що може бути пов'язано

зі зміною стратегії банку або змінами у споживчих звичках клієнтів. Іпотечні кредити та кредити на придбання автомобілів також зазнали зменшення протягом аналізованого періоду, що може свідчити про зміни в ринкових умовах або в умовах надання кредитів.

Кредити підприємствам малого та середнього бізнесу відзначилися значним зростанням на 3710 млн грн з 2020 по 2022 рік, що може бути позитивним сигналом щодо розвитку цього сегменту ринку. Дебіторська заборгованість за фінансовим лізингом показала зростання для всіх категорій клієнтів, що може вказувати на активний попит на лізингові послуги серед як фізичних, так і юридичних осіб. Зменшення мінусового резерву під очікувані збитки з 2020 по 2022 рік може свідчити про поліпшення як кредитного портфеля банку або зменшення ризиків неповернення кредитів.

Загалом, аналіз даних про кредитний портфель банку свідчить про активну кредитну політику та зміни у споживчих та бізнес-сегментах, а також вказує на напрямки подальшого розвитку та можливі ризики, з якими стикається банк.

Зміни валютних курсів є важливим фактором, який впливає на фінансову стійкість та результативність діяльності банків. АТ КБ «ПриватБанк» не є винятком, і вплив змін валютних курсів на його прибуток та капітал в період з 2020 по 2022 роки має велике значення для оцінки його фінансової стійкості та ефективності (табл.2.9).

Аналіз впливу змін валютних курсів на прибуток та капітал АТ КБ «ПриватБанк» протягом 2020-2022 років відображає значні коливання у фінансових показниках у зв'язку з коливаннями валютних курсів.

Зміни валютного курсу долара США на 20% вплинули на прибуток та капітал банку у всі три роки. У 2020 та 2021 роках вплив був від'ємним, викликаючи великі збитки. У 2022 році ситуація не покращилася, і збитки продовжилися.

Таблиця 2.9 - Зміна валютних курсів на прибуток та капітал
АТ КБ «ПриватБанк» (у млн грн)

Показник	2020 р. вплив на прибуток (збиток)	2020 р. вплив на капітал	2021 р. вплив на прибуток (збиток)	2021 р. вплив на капітал	2022 р. вплив на прибуток (збиток)	2022 р. вплив на капітал
Зміна долара США на 20%	(6954)	(6954)	(5066)	(5066)	(5533)	(5533)
Послаблення долара США на 5%	1738	1738	1266	1266	1383	1383
Знецінення ЄВРО на 10%	(7)	(7)	(16)	(16)	(75)	(75)
Послаблення ЄВРО на 5%	3	3	8	8	38	38
Знецінення інших валют на 5%	(7)	(7)	(11)	(11)	(5)	(5)
Послаблення інших валют на 5%	7	7	11	11	5	5

На відміну від різких змін, послаблення долара США на 5% призвело до позитивного впливу на прибуток та капітал банку у всі три роки, хоча цей вплив був менш значущим порівняно зі змінами на 20%. Зміни в курсі євро також відображалися на фінансових показниках банку. Знецінення на 10% призвело до невеликого впливу на прибуток і капітал у 2020 і 2021 роках, але вплив збільшився у 2022 році, ставши більш значущим. Послаблення на 5% також показало позитивний вплив, особливо у 2022 році. Зміни курсів інших валют також вплинули на банк, але їх вплив був менш значущим порівняно з долларом США та євро. Загалом, вплив змін валютних курсів на прибуток та капітал АТ КБ «ПриватБанк» був значним, проте різним у різні роки та для різних валют. Різноманітність впливу свідчить про необхідність управління валютними ризиками та впровадження стратегій для зменшення впливу таких коливань на фінансову стійкість банку.

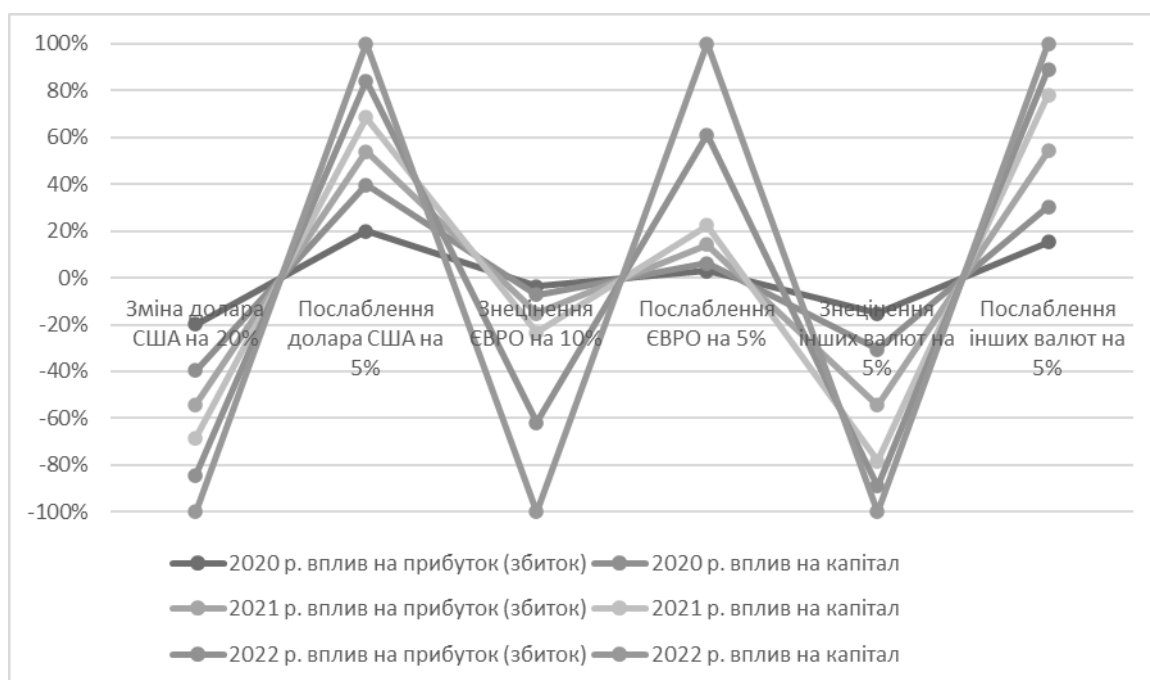

Рис. 2.8 - Динаміка валютних курсів на прибуток та капітал
АТ КБ «ПриватБанк»

Згідно з розглянутим матеріалом, можна визначити, що АТ КБ «ПриватБанк» є важливим універсальним державним банком України. Держава, через Кабінет Міністрів України, володіє 100% акцій банку, надаючи йому стабільну підтримку та довіру. Банк широко відомий своїм широким спектром банківських послуг та операцій, що містить різноманітні кредитні та депозитні продукти, фінансові консультації, операції з цінними паперами та багато іншого.

Характеризуючись оперативністю, професійністю та компетентністю свого персоналу, АТ КБ «ПриватБанк» використовує інноваційні підходи та технології для покращення своїх послуг та задоволення потреб клієнтів. Репутація банку бездоганна, що свідчить про його перспективність та відповідальність перед своїми клієнтами та партнерами.

Висновки до розділу 2

На основі аналізу динаміки пасивів та фінансових результатів ПриватБанку за період з 2020 по 2023 рік можна зробити наступні висновки.

Загальні активи банку показали стабільний темп зростання на 33%, що свідчить про успішне розширення його фінансових ресурсів. Доходи від процентів та комісійні доходи значно зросли, вказуючи на збільшення обсягів кредитування та інших фінансових операцій. Торговий результат показав покращення на 25%, що свідчить про ефективне управління фінансовими операціями. Зростання фінансових зобов'язань та зміни у стратегії фінансування вимагають уважного моніторингу та адекватного управління ризиками. Падіння прибутку після оподаткування на 0,07% може бути ознакою необхідності удосконалення податкової стратегії або контролю над податковими витратами.

Результати аналізу фінансових показників АТ КБ «ПриватБанк» за 2020-2022 роки свідчать про коливання рентабельності та фінансової ефективності. Рентабельність активів (ROA) та власного капіталу (ROE) зростали у 2021 році, але знизилися у 2022 році. Чиста маржа демонструвала схожі тенденції. Це вказує на вплив змін ринкових умов та внутрішніх стратегій банку на його фінансову ефективність. Ліквідність активів залишалася на високому рівні, що свідчить про здатність банку швидко перетворювати активи на готівку та забезпечувати короткострокову фінансову стійкість. Аналіз структури капіталу показав, що статутний капітал становить основну частку капіталу банку, але рентабельність залишалася негативною. Це вказує на необхідність розробки стратегій для зменшення втрат та підвищення рентабельності. Загалом, банк демонструє стабільне зростання регулятивного капіталу та ліквідності, але потребує додаткових заходів для покращення фінансової стабільності та досягнення прибутковості.

Аналіз динаміки регулятивного капіталу банку за період з 2020 по 2022 роки показує стабільне зростання фінансової стійкості установи, про що свідчить збільшення капіталу на 19267 млн грн. Це позитивно впливає на здатність банку витримувати фінансові потрясіння та забезпечувати стійкість в умовах ринкової невизначеності. Ріст активів з врахуванням ризику на 44320 млн грн та збільшення відкритої валютної позиції на 17801 млн грн вимагають посиленого управління ризиками. Незважаючи на тимчасове зниження коефіцієнтів

достатності капіталу у 2021 році, їх покращення у 2022 році свідчить про успішну адаптацію банку до змін ринкових умов та стратегічні рішення, спрямовані на зміцнення фінансової стабільності. Активізація кредитного процесу, що виразилась у зростанні загальної суми кредитів та авансів клієнтам на 7928 млн грн з 2020 по 2022 роки, відображає гнучкість банку та його здатність адаптуватися до потреб ринку та клієнтів, хоча зменшення кредитування у 2023 році вказує на необхідність коригування стратегії.

РОЗДІЛ 3

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ ПЛАНУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

3.1. Напрями підвищення ефективності планування власного капіталу банку

В умовах сучасного фінансового ринку ефективне планування власного капіталу є ключовим аспектом успішної діяльності будь-якого банку. Оптимальне використання капіталу дозволяє банку забезпечити фінансову стійкість, здійснювати інвестиції в розвиток, а також впоратися з потенційними ризиками та стрес-ситуаціями на ринку.

У зв'язку з цим, детальний аналіз та пошук шляхів підвищення ефективності планування власного капіталу є надзвичайно важливим завданням для будь-якого банку. Так у другому розділі згідно з таблицею 2.7. визначено наступні переваги та недоліки капіталу банку:

За період з 2020 по 2022 рік регуляторний капітал збільшився на 19267 тис. грн, що свідчить про позитивну динаміку капіталізації банку. Обидва показники капіталу 1-го та 2-го рівня показують схожий ріст протягом трьох років. Зростання цього показника на 44320 тис. грн свідчить про збільшення обсягу активів банку. Збільшення відкритої валютної позиції на 17801 тис. грн вказує на збільшення експозиції банку до валютних ризиків. Негативна динаміка коефіцієнтів достатності капіталу у 2021 році порівняно з 2020 роком може бути наслідком зміни умов ринку або регулятивних змін. Однак, підвищення цих показників у 2022 році є позитивним сигналом і може свідчити про корекцію фінансових стратегій банку.

У цілому, зростання регуляторного капіталу та позитивні тенденції в динаміці показників свідчать про стабільність та фінансову стійкість банку, але необхідно уважно аналізувати та керувати ризиками для забезпечення подальшого успішного функціонування.

На основі аналізу власного капіталу та діяльності ПриватБанку можна зазначити, що банк має стійку та ефективну структуру планування власного капіталу. Зростання власного капіталу та зниження іммобілізованих ресурсів свідчать про прибутковість діяльності банку. Така збалансована стратегія сприяє підтримці стабільного та конкурентоспроможного становища ПриватБанку на ринку банківських послуг.

Однак, у зв'язку з нестабільністю ринкової економіки та можливістю виникнення кризових ситуацій, комерційному банку необхідно постійно вдосконалювати механізм планування власного капіталу. Це допоможе підвищити ефективність планування та забезпечити більшу стійкість банку в умовах економічної нестабільності.

Планування власного капіталу комерційного банку є критичним аспектом його діяльності, оскільки капітал є головним джерелом ресурсів і має вирішальне значення для його фінансової стійкості та успішності.

Капітал банку виступає як самозростаюча вартість, тому важливо розробляти спеціальні програми для ефективного використання цих ресурсів. Ефективне планування власного капіталу передбачає формування стратегій, спрямованих на забезпечення стабільності та постійного прибутку банку. Потреба у визначенні таких стратегій виникає з урахуванням специфічних функцій банку та його ролі в економіці.

Крім того, відповідно до регулятивних вимог, банки повинні дотримуватися нормативів, які забезпечують оцінювальну та регулятивну функцію банку, а також виконувати вимоги наглядових органів у банківській сфері. Отже, ефективне планування власного капіталу комерційного банку передбачає комплексний підхід, що враховує як комерційні, так і регулятивні аспекти діяльності банку.

Планування власного капіталу комерційного банку містить низку особливостей, які впливають з його ролі як само зростаючої вартості та необхідності забезпечення прибутковості та фінансової стійкості. Хоча

прибутковість є важливим фактором, що впливає на планування власного капіталу, вона не єдиний критерій, що визначає його стратегію.

Сучасне планування власного капіталу комерційного банку спрямоване на забезпечення необхідного рівня достатності, що дає банку можливість виконувати свої функції та відповідати за свої зобов'язання. Оцінка достатності власного капіталу банку може здійснюватися різними способами.

Перший спосіб оцінки пов'язаний з порівнянням рівня достатності капіталу з нормативами, встановленими наглядовими органами. Другий варіант полягає у визначенні рівня достатності самим банком, враховуючи потреби та можливості покриття можливих втрат та забезпечення безперервної діяльності. Третій спосіб включає визначення власного капіталу банку як гарантії прибутковості та стійкості.

У кожному випадку, ефективне планування власного капіталу комерційного банку передбачає розуміння його ролі у фінансовому забезпеченні банку та узгодження стратегій з метою забезпечення стійкості, прибутковості та виконання нормативних вимог.

Враховуючи різноманіття цілей та завдань, які ставить перед собою комерційний банк, рівень достатності власного капіталу може бути оцінений по-різному. Різні цілі вимагатимуть різного рівня достатності, що може впливати на здатність банку досягти своїх поставлених цілей.

Наприклад, для виконання вимог регуляторного органу чи для збереження довіри клієнтів, банку може знадобитися підтримка оптимального рівня достатності власного капіталу. У таких випадках, загалом прийнято говорити про рівень адекватності власного капіталу комерційного банку.

Адекватність капіталу передбачає не лише його достатність, але й оптимальність структури, що дозволяє банку виконувати свої безпосередні функції ефективно та надійно. Такий підхід дозволяє банку забезпечити стабільність, платоспроможність та відповідати вимогам регуляторного середовища та очікуванням своїх клієнтів.

Для забезпечення відповідності нормативам достатності капіталу та вдосконалення планування власного капіталу АТ КБ ПриватБанк, рекомендується провести наступні заходи:

Прогнозування нормативів достатності капіталу: Важливо передбачити майбутні потреби в капіталі та визначити оптимальну цільову структуру капіталу відповідно до стратегії розвитку банку.

Бізнес-планування та план з управління достатністю капіталу: Розробка бізнес-планів і стратегічних цілей, які враховують вимоги до капіталу, та створення плану управління достатністю капіталу на основі цих цілей.

Розробка заходів щодо поліпшення достатності капіталу: Визначення конкретних дій, спрямованих на підвищення рівня капіталу, таких як залучення нових інвестицій або реорганізація фінансових потоків.

Система індикаторів раннього попередження про зниження достатності капіталу: Розробка системи моніторингу та індикаторів, які показують можливі загрози для рівня капіталу та дозволяють вчасно реагувати на них.

Система лімітів для нормативів достатності капіталу: Встановлення чітких лімітів та правил для капіталу, що дозволяє контролювати його рівень та вчасно приймати заходи у разі перевищення лімітів.

Стрес-тестування достатності капіталу: Проведення стрес-тестів, що дозволяють оцінити вплив різних стресових сценаріїв на рівень капіталу та приймати відповідні заходи для його збереження.

План з управління достатністю капіталу у разі непередбачених обставин: Розробка детального плану дій для управління капіталом у випадку кризових ситуацій або несподіваних подій, що можуть вплинути на його рівень.

Регулярна звітність: Забезпечення своєчасної та точної звітності про фінансовий стан банку, що дозволяє вчасно виявляти та розв'язувати проблеми з капіталом.

Основна частина планування власного капіталу - стратегія. Стратегія визначає основні засади оцінювання капіталу та визначає фактори, які мають суттєвий вплив на його ефективне використання. Це може включати розробку

стратегій збільшення прибутковості, зниження ризиків та підтримки стійкості фінансових показників банку.

3.2. Заходи щодо збільшення прибутку АТ КБ ПриватБанку

Власний капітал банку грає ключову роль у забезпеченні його надійності та стабільності. Він служить як буфер для вкладників у разі фінансових труднощів чи банкрутства. Чим більший власний капітал, тим більша ймовірність того, що банк зможе відшкодувати збитки власникам та іншим кредиторам.

Збільшення власного капіталу може здійснюватися за різними шляхами, такими як залучення нових інвестицій, утримання частини прибутку для капіталізації, продажу акцій або виходження на ринок капіталу. Проте, це може вимагати збільшення прибутковості або змін у стратегії банку.

Розуміння та використання різноманітних методів поповнення власного капіталу стає невіддільною частиною стратегії розвитку будь-якого банку, особливо для малих установ, які можуть зазнавати обмежень у залученні зовнішніх інвестицій через недостатню репутацію чи інші фактори.

1. Накопичення та реінвестування прибутку є ефективним методом поповнення капіталу для банків з високою нормою прибутку, оскільки він дозволяє реінвестувати частину прибутку назад у банк як додатковий капітал. Замість того, щоб випускати нові акції, банк може використовувати прибуток для реінвестування, що призводить до збільшення його капіталу.

2. Розміщення акцій на фондовому ринку є важливим способом формування капіталу для банку. Зростання дивідендів призводить до збільшення вартості акцій, що робить їх більш привабливими для інвесторів. Продаж додаткових акцій також може сприяти збільшенню капіталу банку.

3. Дивідендна політика є іншим ефективним способом збільшення капіталу банку. Цей підхід дозволяє розширити капітальну базу банку внаслідок внутрішніх джерел, таких як прибуток. Однак важливо враховувати, що високий

рівень виплати дивідендів може призвести до підвищення вартості акцій банку, що робить їх більш привабливими для інвесторів та полегшує залучення капіталу зовнішніми джерелами.

Нагромадження прибутку є одним із ключових методів збільшення власного капіталу банку, що відіграє важливу роль у стратегії фінансового планування. Проте, на ряду з перевагами, існують і обмеження цього методу. Одним з них є оподаткування, що може вплинути на доступність коштів для подальшого реінвестування. Крім того, фінансовий результат банку значно залежить від поточної економічної ситуації та ключових факторів, таких як ставка рефінансування та курс валюти.

Дивідендна політика є ще одним важливим внутрішнім джерелом збільшення власного капіталу банку. Розмір чистого прибутку, що залишається в банку після сплати податків, грає значну роль у його фінансовому стані та може впливати на його ринкову вартість.

Оптимальна дивідендна політика, яка максимізує ринкову вартість інвестицій акціонерів, важлива для забезпечення ефективного планування капіталу банку. Враховуючи рівень ризику та дохідність акцій, банк може залучати нових інвесторів та зберігати наявних акціонерів, забезпечуючи стаке зростання капіталу та доходів.

Стабільна дивідендна політика є важливим елементом фінансової стратегії банку на розвиненому ринку. Стабільність виплат дивідендів збільшує привабливість банку для інвесторів, оскільки дозволяє розглядати дивіденди як стійке джерело прибутку.

Проте, додаткова емісія та розміщення нових акцій є складним та витратним методом збільшення власного капіталу банку. Витрати на підготовку та розміщення нових акцій можуть бути значними, а також існує ризик втрати контролю над банком через викуп контрольного пакета акцій.

Для збільшення прибутку банку, також важливо знизити витрати, зокрема, експлуатаційні та непередбачені витрати. Модернізація банківського обладнання може призвести до збільшення витрат на його експлуатацію, тому важливо

раціонально використовувати наявні ресурси. Також перегляд політики банку може допомогти зменшити витрати за статтею резервів на можливі втрати, сприяючи стабілізації фінансового стану банку.

Розробка та впровадження нових банківських послуг відіграють важливу роль у конкурентній боротьбі за клієнтів і сприяють зростанню капіталу банку. Основні принципи банківської діяльності, такі як прибутковість господарювання і принцип «дешевше купити – дорожче продати», відображають інтереси банку у забезпеченні прибутку для клієнтів та власного бізнесу. Тому постійне вдосконалення та впровадження нових видів послуг, а також підвищення якості обслуговування є важливими завданнями для банку.

Особливо значним є зростання важливості мобільного банкінгу, який став не тільки зручністю, але й ключовим елементом сучасних фінансових послуг.

Банківський сектор знаходиться на порозі технологічної революції, де такі інновації, як штучний інтелект (AI), машинне навчання (ML), блокчейни і великі дані, радикально змінюють фінансовий ландшафт. Ці технології пропонують нові можливості як для поліпшення операцій, так і для поліпшення взаємодії з клієнтами.

Штучний інтелект і машинне навчання стають все більш важливими в банківському секторі, дозволяючи банкам аналізувати величезні набори даних, щоб краще зрозуміти потреби та поведінку клієнтів. Його використовують для персоналізації банківських послуг, пропонуючи клієнтам рекомендації щодо фінансових продуктів з урахуванням їх індивідуальних потреб і фінансової історії. Приклади включають спеціальні кредитні, інвестиційні та ощадні пропозиції.

Крім того, AI та ML грають ключову роль в управлінні ризиками та шахрайством. Складні алгоритми можуть виявляти незвичайні моделі транзакцій, що допомагає швидше виявляти та запобігати фінансове шахрайство. Банки також використовують ці технології для автоматизації таких процесів, як перевірка особи клієнта або аналіз кредитоспроможності, що значно прискорює і покращує обслуговування клієнтів.

Великі дані та аналітика даних - це ще одна технологія, яка істотно впливає на банківський сектор. Збір і аналіз великих даних дозволяє глибше зрозуміти тенденції ринку, побажання клієнтів та ефективність фінансових продуктів. Це дозволяє банкам не тільки краще адаптувати свої продукти до потреб ринку, але і прогнозувати майбутні тенденції та поведінку клієнтів.

Аналіз даних також дозволяє більш ефективно управляти кредитними та ринковими ризиками. Банки можуть використовувати прогностичні моделі для оцінки кредитного ризику, що дозволяє приймати більш обґрунтовані рішення про кредитування.

Цифрова трансформація дозволяє автоматизувати багато банківські процеси, такі як перевірка особистості, обробка транзакцій, і управління запитами клієнтів. Автоматизація цих процесів знижує потребу в людському втручанні, що знижує витрати на робочу силу і збільшує швидкість обслуговування.

Банки збирають величезні обсяги даних, які можуть бути використані для оптимізації операцій і кращого розуміння потреб клієнтів. Аналіз даних дозволяє визначити області для поліпшення, що призводить до більш ефективного управління ресурсами та зниження експлуатаційних витрат.

Цифровізація дозволяє клієнтам одержувати доступ до банківських послуг 24/7, що підвищує їх задоволеність і лояльність, зменшуючи при цьому необхідність підтримувати фізичні відділення банків.

Майбутнє банківської справи, сформований цифровими технологіями, здається перспективним, пропонуючи більш зручний, безпечний і персоналізований фінансовий досвід. Ця еволюція не тільки приносить користь клієнтам, але і відкриває нові горизонти для підприємців і фахівців, які готові використовувати ці зміни у своїх інтересах.

Розвиток та надання нових банківських послуг, разом зі зниженням витрат, дозволяють збільшити капітал банку. Це сприяє розвитку банківського бізнесу і, відповідно, підтримує розвиток бізнесу клієнтів банку. Додатковим аспектом

нарощування капіталу є вимоги щодо капіталу, які встановлюються центральним банком і змушують банки планувати відповідні дії.

Орієнтованість на дотримання нормативів діяльності банків та максимально прибуткову експлуатацію капіталу є загальними рисами політики банку при нарощуванні капіталу. Це сприяє стабільності та ефективності банківського сектора, сприяючи одночасно його власному розвитку та підтримці економічного зростання.

Так, у випадку дефіциту капіталу банку необхідно реалізувати стратегії збільшення капіталу та реструктурування активів, зокрема шляхом зниження частки високо ризикованих активів. Ефективність використання капіталу напряду залежить від його правильного формування та розміщення, що потребує комплексного аналізу.

При розв'язанні проблем планування капіталу банку повинні зосередитися на декількох ключових аспектах. Це включає планування капіталу як у довгостроковому, так і в операційному аспектах, оскільки багато показників є дуже рухливими. Крім того, необхідне планування величини та структури власного капіталу, прогнозування динаміки фінансових результатів, дебіторської заборгованості та резервів, а також планування капіталу в контексті ризиків банківської діяльності.

Стратегічні завдання нарощування капіталу банку можуть бути досягнуті шляхом ряду техніко-економічних рішень. Серед них важливі аспекти, такі як адекватний розрахунок та дотримання розміру нормативу власних коштів, пошук додаткових ресурсів для виконання зобов'язань перед кредиторами та вкладниками, а також залучення термінових та депозитів до запитання для забезпечення ліквідності та рентабельності банку.

Основною стратегічною метою банку в області забезпечення ресурсами є нарощування капіталу при збереженні ліквідності та забезпеченні рентабельності.

Оцінка рівня ліквідності базується на аналізі різних груп активів з різними ступенями ризику у загальній сумі вкладень банку. Важливо враховувати, що

стан ліквідності є пропорційним стану високо ризикованих активів на балансі та може бути негативно впливати на досягнення клієнтами своїх зобов'язань або надмірно ризикованою кредитною політикою банку.

Регулювання банківської ліквідності може здійснюватися шляхом зміни структури вкладень банку. Наприклад, банк може змінювати частку високо ризикових або низько ризикових активів залежно від рівня показників ліквідності в загальному портфелі вкладень, щоб забезпечити необхідний рівень ліквідності.

Якість управління ліквідністю банку значно впливає на ступінь їх збалансованості, а також на якість активів, пасивів та позабалансових операцій. Тому важливо враховувати ці аспекти при розробці стратегій управління ліквідністю банку.

Отримання всіх необхідних процедур під час розгляду кредитних заявок клієнтів є важливою складовою процесу управління кредитним портфелем банку. Це дозволяє забезпечити обґрунтоване прийняття рішень та ефективно контролювати кредитний ризик. Такий підхід має декілька переваг:

1. Запобігає необґрунтованій видачі позичок, що допомагає уникнути небажаних кредитних втрат.
2. Дозволяє реально оцінити кредитоспроможність клієнтів та їх потенційні джерела погашення кредитів, що сприяє зменшенню ризику погашення позик та покращенню якості кредитного портфеля.
3. Політика управління ризиком ліквідності є важливим аспектом фінансового планування банку. Ефективна політика управління ризиком ліквідності передбачає прийняття продуктивних заходів, розвинену систему вимірювання та оцінки ліквідності, а також проведення стрес-тестів та планування ліквідності при альтернативних сценаріях.
4. Толерантність ризику ліквідності визначається рівнем ризику, який банк готовий прийняти, і повинна відображати фінансовий стан банку та його можливості фінансування. Аналіз чутливості дозволяє визначити, як банк реагує на різні стресові сценарії та кризові умови.

В цілому, ефективне управління кредитним портфелем та ризиком ліквідності є ключовими аспектами діяльності банку, що забезпечують його стабільність та успішність на ринку.

Включення в оцінку ліквідності витрат, вигод та ризиків є важливим кроком у розвитку ефективного управління ризиком ліквідності для банків. Це допомагає забезпечити більш точне врахування всіх факторів, які впливають на ліквідність, та вироблення на їх основі стратегій та рішень. Ось деякі ключові аспекти включення цих факторів у стратегії управління ризиком ліквідності:

1. Внутрішня модель трансферного ціноутворення: Застосування внутрішніх моделей трансферного ціноутворення дозволяє банку ефективно оцінювати вплив різних видів витрат та вигод на ліквідність та враховувати їх при внутрішньому ціноутворенні продуктів та послуг.

2. Стратегії управління ризиком ліквідності: Банки повинні розробляти стратегії управління ризиком ліквідності, які враховують широкий спектр факторів, таких як ринки, продукти, країни та нормативні вимоги. Ці стратегії повинні визначати джерела фінансування, розраховувати очікувані та несподівані коливання грошових потоків та аналізувати ризики, пов'язані з кожною з основних позабалансових позицій.

3. Стратегія фінансування: Розробка диверсифікованої стратегії фінансування є ключовим елементом управління ризиком ліквідності. Ця стратегія повинна містити різноманітні джерела та інструменти фінансування, щоб зменшити ризик надмірної залежності від одного джерела. Крім того, вона повинна враховувати ключові фактори, що впливають на здатність банку залучати кошти та контролювати їх, та включати їх у стрес-тести.

Врахування цих аспектів дозволить банкам ефективно управляти ризиком ліквідності та забезпечити стабільність своєї діяльності в умовах змінного ринкового середовища.

У сучасному банківському секторі України, де економічна нестабільність та високі ризики є постійними викликами, ефективне планування власного капіталу банку стає ключовим фактором успіху. АТ КБ «ПриватБанк», як один з

найбільших банків країни, постійно шукає інноваційні шляхи оптимізації своєї діяльності. В рамках цього прагнення, пропонується проєкт впровадження системи раннього попередження кредитних ризиків на основі машинного навчання.

Кредитний ризик залишається одним з найсуттєвіших факторів, що впливають на стабільність та ефективність використання власного капіталу банку. Неякісні кредити не лише зменшують прибутковість, але й вимагають формування значних резервів, що безпосередньо впливає на власний капітал. Тому зменшення кредитного ризику є стратегічно важливим завданням для оптимізації використання капіталу банку.

Пропонована система раннього попередження кредитних ризиків базується на використанні передових технологій машинного навчання. Вона дозволить більш точно оцінювати кредитоспроможність потенційних позичальників, прогнозувати можливі дефолти та вживати превентивних заходів щодо проблемних кредитів.

Впровадження такої системи передбачає кілька етапів. Спочатку буде проведено детальний аналіз поточного стану кредитного портфеля банку та існуючих методик оцінки ризиків. На основі цього аналізу буде розроблено модель машинного навчання, яка враховуватиме широкий спектр факторів, включаючи фінансові показники, поведінкові патерни клієнтів та макроекономічні індикатори. Після розробки та тестування, система буде інтегрована в існуючі процеси банку. Це дозволить автоматизувати та покращити процес прийняття рішень щодо видачі кредитів, а також забезпечить постійний моніторинг існуючого кредитного портфеля.

Система раннього попередження кредитних ризиків є важливим інструментом для банків у управлінні кредитним портфелем. Розглянемо основні плюси та мінуси її використання в табл.3.1.

Таблиця 3.1 - Плюси та мінуси системи оцінки кредитоспроможності позичальників на основі машинного навчання

Аспект	Плюси	Мінуси
Вплив на банк		
Ефективність використання капіталу	Більш точна оцінка кредитоспроможності позичальників, менше проблемних кредитів, покращення ROE.	Високі початкові інвестиції
Рівень проблемних кредитів	Менше не обслуговуваних кредитів, покращення фінансової стійкості	Навчання персоналу
Фінансова стійкість	Більше доступного капіталу, збільшення CAR	Потенційні ризики впровадження
Управління ризиками	Гнучке та точне управління портфелем	Можливі технічні збої
Вплив на систему		
Точність оцінки	Використання машинного навчання, аналіз великих обсягів даних	
Швидкість оцінки	Автоматизований процес, швидке прийняття рішень	
Об'єктивність оцінки	Виключення людського фактора, зниження упередженості	
Загальні		
Залежність від якості даних	Необхідність точних та повних даних, вплив на точність прогнозів	

Ефективність проєкту буде оцінюватися за кількома ключовими показниками. Очікується зниження рівня проблемних кредитів (NPL ratio), що призведе до зменшення необхідних резервів під кредитні ризики. Це, в свою чергу, позитивно вплине на коефіцієнт достатності капіталу банку. Крім того, буде розраховано економію капіталу за рахунок зменшення кредитного ризику.

Фінансовий аналіз проєкту включатиме розрахунок початкових інвестицій на розробку та впровадження системи, а також прогнозування майбутніх грошових потоків від економії на резервах та зменшення втрат по кредитах.

Особлива увага буде приділена оцінці впливу проєкту на ефективність використання власного капіталу банку. Припустимо, що скорочення проблемних кредитів на 3% зменшить загальну суму проблемних кредитів на 60 млн грн (2 млрд грн * 3%).

Для визначення збитків від неотримання відсотків необхідно врахувати середню процентну ставку за проблемними кредитами. Припустимо, що середня процентна ставка становить 10%. Загальна сума проблемних кредитів: 2 млрд

грн. Втрачені відсоткові доходи: 2 млрд грн * 10% = 200 млн грн на рік. Зменшення резервів під знецінення активів на 60 млн грн безпосередньо збільшує чистий прибуток на таку ж суму. Оптимізація витрат та підвищення ефективності збору боргів можуть додатково збільшити прибуток. Додатковий прибуток від зменшення проблемних кредитів та оптимізації діяльності: 200 млн грн (зниження резервів) + інші заходи (наприклад, покращення операційної діяльності на 100 млн грн). Таким чином, очікуваний чистий прибуток на початок 2025 року становитиме 1.2 млрд грн.

Очікується, що зменшення кредитного ризику призведе до покращення показника ROE (Return on Equity) та позитивно вплине на мультиплікатор капіталу.

$$\text{ROE} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Власний капітал}}$$

Розрахунок для 2024 року:

$$\text{ROE}_{2024} = \frac{1 \text{ млрд грн}}{10 \text{ млрд грн}} = 0,1 \text{ або } 10\%$$

Власний капітал на початок 2024 року 10 млрд грн. Чистий прибуток за 2024 рік 1 млрд грн. Нерозподілений прибуток, що додається до власного капіталу на початок 2025 року 1 млрд грн

Розрахунок для 2025 року:

$$\text{ROE}_{2025} = \frac{1,2 \text{ млрд грн}}{11 \text{ млрд грн}} = 0,109 \text{ або } 10,9\%$$

Таким чином, власний капітал на початок 2025 року становитиме 11 млрд грн (10 млрд грн + 1 млрд грн нерозподіленого прибутку). Чистий прибуток за 2025 рік: 1.2 млрд грн. Власний капітал включає нерозподілений прибуток, який може збільшитися за рахунок зростання чистого прибутку. Проте, зменшення активів також може вплинути на загальний баланс, але це не обов'язково прямо знижує власний капітал.

Робота з проблемними кредитами може впливати на активи, резерви і чистий прибуток таким чином:

Скорочення проблемних кредитів:

- Зменшує загальну суму активів, оскільки частина проблемних кредитів може бути списана.
- Може зменшити резерви під знецінення, що позитивно вплине на чистий прибуток.

Збільшення чистого прибутку на 2025 рік (до 1.2 млрд грн) може бути обґрунтовано наступними факторами:

1. Зниження резервів під знецінення активів. Якщо компанія знизила обсяги проблемних кредитів, це дозволяє скоротити резерви під знецінення, що безпосередньо збільшує чистий прибуток.

2. Покращення операційної діяльності. Оптимізація витрат, підвищення ефективності збору боргів та реструктуризація кредитів можуть привести до зростання прибутковості.

3. Зростання доходів. Вихід на нові ринки, розширення асортименту послуг або підвищення вартості послуг можуть збільшити загальні доходи компанії.

Коефіцієнт достатності капіталу (Capital Adequacy Ratio, CAR)

Формула:

$$CAR = \frac{\text{Капітал першого рівня (Tier 1 Capital)}}{\text{Ризиковані активи}}$$

Розрахунок для 2024 року:

$$CAR_{2024} = \frac{10 \text{ млрд грн}}{40 \text{ млрд грн}} = 0,25 \text{ або } 25\%$$

Капітал першого рівня: 10 млрд грн.

Ризиковані активи: 40 млрд грн.

Розрахунок для 2025 року:

$$CAR_{2025} = \frac{11,2 \text{ млрд грн}}{42 \text{ млрд грн}} = 0,267 \text{ або } 26,7\%$$

Капітал першого рівня: 11.2 млрд грн (11 млрд грн власного капіталу + 0.2 млрд грн від розподілу прибутку).

Ризиковані активи: 42 млрд грн.

Коефіцієнт проблемних кредитів (Non-Performing Loans, NPL ratio)

Формула:

$$NPL_{ratio} = \frac{\text{Проблемні кредити}}{\text{Загальна сума кредитів}}$$

Розрахунок для 2024 року:

$$NPL_{ratio 2024} = \frac{2 \text{ млрд грн}}{30 \text{ млрд грн}} = 0,067 \text{ або } 6,7\%$$

Проблемні кредити: 2 млрд грн.

Загальна сума кредитів: 30 млрд грн.

Розрахунок для 2025 року:

$$NPL_{ratio 2025} = \frac{1,8 \text{ млрд грн}}{32 \text{ млрд грн}} = 0,056 \text{ або } 5,6\%$$

Проблемні кредити: 1.8 млрд грн.

Загальна сума кредитів: 32 млрд грн.

ROE показує, що ефективність використання власного капіталу ПриватБанку покращується з 10% у 2024 році до 10.9% у 2025 році.

CAR демонструє високий рівень достатності капіталу, що підвищується з 25% у 2024 році до 26.7% у 2025 році, що значно перевищує мінімальні вимоги.

NPL ratio свідчить про зменшення частки проблемних кредитів з 6.7% у 2024 році до 5.6% у 2025 році, що є позитивною тенденцією для фінансової стабільності банку.

Власний капітал:

Початковий власний капітал: 10 млрд грн.

Очікуване збільшення на 10%: 1 млрд грн.

Власний капітал на кінець 2025 року: 10 млрд грн + 1 млрд грн = 11 млрд грн.

Чистий прибуток:

Поточний чистий прибуток: 1 млрд грн.

Очікуване збільшення за рахунок економії та зниження втрат: 2 млн грн + 1 млн грн = 3 млн грн.

Чистий прибуток на кінець 2025 року: 1 млрд грн + 3 млн грн = 1.003 млрд грн.

Ризиковані активи:

Поточні ризиковані активи: 40 млрд грн.

Очікуване збільшення на 5% (за рахунок зростання кредитного портфеля): 2 млрд грн.

Ризиковані активи на кінець 2025 року: 40 млрд грн + 2 млрд грн = 42 млрд грн.

Проблемні кредити:

Поточні проблемні кредити: 2 млрд грн.

Очікуване зниження на 10% за рахунок нової системи: 0.2 млрд грн.

Проблемні кредити на кінець 2025 року: 2 млрд грн - 0.2 млрд грн = 1.8 млрд грн.

Загальна сума кредитів:

Поточна загальна сума кредитів: 30 млрд грн.

Очікуване збільшення на 5%: 1.5 млрд грн.

Загальна сума кредитів на кінець 2025 року: 30 млрд грн + 1.5 млрд грн = 31.5 млрд грн.

Зменшення проблемних кредитів може вплинути на суму активів, але водночас може збільшити чистий прибуток за рахунок зменшення резервів під знецінення. Це, в свою чергу, може збільшити ROE, оскільки чистий прибуток збільшиться швидше, ніж власний капітал. Для більш точного аналізу необхідно

враховувати всі фінансові показники компанії та специфічні деталі її операційної діяльності.

Таблиця 3.2 - Прогнозовані показники на 2025 рік

Показник	2025 рік
Власний капітал	11 млрд грн
Чистий прибуток	1.003 млрд грн
ROE	9.12%
Капітал першого рівня	11 млрд грн
Ризиковані активи	42 млрд грн
CAR	26.19%
Проблемні кредити	1.8 млрд грн
Загальна сума кредитів	31.5 млрд грн
NPL ratio	5.71%

Наведені показники в табл. 3.2 свідчать про високу фінансову стійкість та ефективність банку або компанії. Високі значення ROE і CAR свідчать про ефективне управління капіталом та добру здатність до покриття ризиків. Проблемні кредити та їх відносна частка (NPL ratio) знаходяться на прийнятному рівні, що вказує на якість кредитного портфеля.

Впровадження такої системи не лише дозволить оптимізувати використання власного капіталу АТ КБ «ПриватБанк», але й підвищить його конкурентоспроможність на ринку банківських послуг України. Це стане важливим кроком у напрямку створення більш стійкої та ефективної банківської установи, здатної краще протистояти економічним викликам та забезпечувати стабільне зростання.

Таким чином, цей проєкт представляє собою комплексне рішення, спрямоване на оптимізацію використання власного капіталу банку через зменшення кредитного ризику, що є критично важливим в умовах сучасного банківського сектору України.

Висновки до розділу 3

Детальний аналіз та пошук шляхів підвищення ефективності планування власного капіталу є надзвичайно важливим завданням для будь-якого банку.

На основі аналізу власного капіталу та діяльності ПриватБанку можна зазначити, що банк має стійку та ефективну структуру планування власного капіталу. Зростання власного капіталу та зниження іммобілізованих ресурсів свідчать про прибутковість діяльності банку. Така збалансована стратегія сприяє підтримці стабільного та конкурентоспроможного становища ПриватБанку на ринку банківських послуг.

Для забезпечення відповідності нормативам достатності капіталу та вдосконалення планування капіталу банку АТ КБ ПриватБанк, рекомендується провести наступні заходи: прогнозування нормативів достатності капіталу, бізнес-планування та план з управління достатністю капіталу, розробка заходів щодо поліпшення достатності капіталу, система індикаторів раннього попередження про зниження достатності капіталу, система лімітів для нормативів достатності капіталу, стрес-тестування достатності капіталу, план з управління достатністю капіталу у разі непередбачених обставин, регулярна звітність.

У роботі запроновано заходи щодо збільшення прибутку АТ КБ ПриватБанку. Запропонована система раннього попередження кредитних ризиків базується на використанні передових технологій машинного навчання. Вона дозволить більш точно оцінювати кредитоспроможність потенційних позичальників, прогнозувати можливі дефолти та вживати превентивних заходів щодо проблемних кредитів.

Впровадження такої системи передбачає кілька етапів. Спочатку буде проведено детальний аналіз поточного стану кредитного портфеля банку та існуючих методик оцінки ризиків. На основі цього аналізу буде розроблено модель машинного навчання, яка враховуватиме широкий спектр факторів, включаючи фінансові показники, поведінкові патерни клієнтів та

макроекономічні індикатори. Після розробки та тестування, система буде інтегрована в існуючі процеси банку. Це дозволить автоматизувати та покращити процес прийняття рішень щодо видачі кредитів, а також забезпечить постійний моніторинг існуючого кредитного портфеля.

Розрахунковим методом визначено, що впровадження такої системи не лише дозволить оптимізувати використання власного капіталу АТ КБ «ПриватБанк», але й підвищить його конкурентоспроможність на ринку банківських послуг

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі проведено аналіз власного капіталу банку та ефективності його планування.

1. Поняття власного капіталу вивчається з різних поглядів, проте загальний зміст полягає в тому, що він визначається як сума ресурсів, внесених власниками банку (акціонерами, учасниками) або як різниця між активами та зобов'язаннями. Цей капітал відіграє важливу роль у фінансовій стійкості та ефективності банку, що відображається у його здатності виконувати функції, забезпечувати ліквідність та захищати інтереси вкладників. Розуміння власного капіталу банку як ресурсів, що містить внески акціонерів, накопичені прибутки та інші джерела, є ключовим для розвитку ефективних стратегій планування цього капіталу. Оптимальне формування та планування власного капіталу вимагає аналізу структури капіталу, оцінки ефективності та використання стратегій його поповнення. Таким чином, вивчення власного капіталу банку та його планування має важливе значення для забезпечення стабільності та надійності фінансової системи в цілому.

2. Узагальнюючи джерела формування капіталу банку, можна відзначити, що капітал банку складається з різних складових, які гармонійно доповнюють одна одну. Статутний капітал формується з внесків засновників або акціонерів, резервний фонд забезпечує стійкість та надійність банку, спеціальні фонди спрямовані на виробничий та соціальний розвиток, а нерозподілений прибуток слугує резервом для подальшого розширення банківського бізнесу. Такий різноманітний підхід до формування капіталу дозволяє банку ефективно виконувати свої функції та забезпечувати стійкість у довгостроковій перспективі.

3. ПриватБанк - це один з найбільших українських банків, що надає широкий спектр фінансових послуг для приватних осіб, малого та середнього бізнесу, корпоративних клієнтів та державних установ. Заснований у 1992 році, банк займає провідну позицію на українському ринку фінансових послуг.

За результатами аналізу структури власного капіталу та капіталу відповідно до Базельської угоди для АТ КБ «ПриватБанк» за період з 2020 по 2022 роки можна зробити кілька важливих висновків. По-перше, стабільність статутного капіталу, емісійних різниць та інших додаткових складових власного капіталу свідчить про консервативний підхід банку до формування цих ресурсів. По-друге, зростання резервних фондів банку на 41,51% вказує на збільшення обсягів капіталу, призначеного для покриття ризиків та непередбачених витрат, що підвищує стійкість банку до фінансових труднощів. По-третє, зменшення резервів переоцінки на 29,98% може бути наслідком різних факторів, але загалом вказує на те, що банк може раціоналізувати свої активи для оптимізації фінансових результатів.

Аналізуючи показники ліквідності та рентабельності АТ КБ «ПриватБанк» за період з 2020 по 2022 роки, можна зробити кілька висновків. Перш за все, рентабельність активів (ROA) показує, що банк здатен ефективно використовувати свої активи для генерації прибутку. Цей показник зріс з 4.58% у 2020 році до 6.16% у 2021 році, але трохи зменшився до 5.19% у 2022 році. Друге, чиста маржа свідчить про ефективність управління витратами та генерацію прибутку від продажу. Цей показник вказує на зростання ефективності управління у 2021 році (49.47%), яке трохи зменшилося у 2022 році (39.48%). Третє, ліквідність активів показує готовність банку виконати свої зобов'язання за поточних та коротких термінів. Усі цифри вказують на стабільну ліквідність, яка трохи зросла з 24.79% у 2020 році до 27.36% у 2022 році. Нарешті, рентабельність власного капіталу (ROE) показує, як ефективно банк використовує свій власний капітал для генерації прибутку. Хоча цей показник виріс з 46.43% у 2020 році до 65.06% у 2021 році, він зменшився до 45.42% у 2022 році. Загально, показники свідчать про те, що АТ КБ «ПриватБанк» має стабільну фінансову базу, хоча деякі показники можуть варіюватися залежно від року та економічної ситуації. Важливо постійно вдосконалювати стратегії управління активами та ризиками для забезпечення стійкості та ефективності діяльності банку в майбутньому.

4. Проаналізовано структуру власного капіталу. Так у контексті сучасного фінансового ринку, ефективне планування власного капіталу стає ключовим фактором успіху для будь-якого банку. Це дозволяє не лише забезпечити фінансову стійкість, а й здійснювати інвестиції у розвиток, а також ефективно реагувати на потенційні ризики та стрес-ситуації на ринку. Аналізуючи показники за період з 2020 по 2022 рік, ми виявили кілька ключових моментів. Зокрема, регуляторний капітал банку виріс на 19267 тис. грн, що свідчить про позитивну динаміку капіталізації. Показники капіталу обох рівнів також показали схожий позитивний ріст. Збільшення відкритої валютної позиції на 17801 тис. грн може вказувати на збільшення експозиції до валютних ризиків. Негативна динаміка коефіцієнтів достатності капіталу у 2021 році може бути наслідком зміни умов ринку або регулятивних змін, але підвищення цих показників у 2022 році може свідчити про корекцію фінансових стратегій.

5. Запропоновано виконати наступні заходи для забезпечення відповідності нормативам достатності капіталу та вдосконалення планування капіталу у банку: прогнозування нормативів достатності капіталу, передбачення майбутніх потреб у капіталі та визначення оптимальної цільової структури капіталу відповідно до стратегії розвитку банку.

Розробка бізнес-планів і стратегічних цілей, що враховують вимоги до капіталу, та створення плану управління достатністю капіталу.

– Визначення конкретних дій, спрямованих на підвищення рівня капіталу, таких як залучення нових інвестицій або реорганізація фінансових потоків.

– Розробка системи моніторингу та індикаторів, що виявляють можливі загрози для рівня капіталу та дозволяють вчасно реагувати на них.

– Встановлення чітких лімітів та правил для капіталу, що дозволяє контролювати його рівень та вчасно приймати заходи у разі перевищення лімітів.

– Проведення стрес-тестів, що дозволяють оцінити вплив різних стресових сценаріїв на рівень капіталу та приймати відповідні заходи для його збереження.

- Розробка детального плану дій для планування капіталу у випадку кризових ситуацій або несподіваних подій, що можуть вплинути на його рівень.
- Забезпечення своєчасної та точної звітності про фінансовий стан банку, що дозволяє вчасно виявляти та розв'язувати проблеми з капіталом.

Також запропоновано заходи щодо збільшення прибутку АТ КБ ПриватБанку. Запропонована система раннього попередження кредитних ризиків базується на використанні передових технологій машинного навчання. Вона дозволить більш точно оцінювати кредитоспроможність потенційних позичальників, прогнозувати можливі дефолти та вживати превентивних заходів щодо проблемних кредитів.

Впровадження такої системи передбачає кілька етапів. Спочатку буде проведено детальний аналіз поточного стану кредитного портфеля банку та існуючих методик оцінки ризиків. На основі цього аналізу буде розроблено модель машинного навчання, яка враховуватиме широкий спектр факторів, включаючи фінансові показники, поведінкові патерни клієнтів та макроекономічні індикатори. Після розробки та тестування, система буде інтегрована в існуючі процеси банку. Це дозволить автоматизувати та покращити процес прийняття рішень щодо видачі кредитів, а також забезпечить постійний моніторинг існуючого кредитного портфеля.

У роботі проведено оцінку впливу запропонованого проєкту на ефективність використання власного капіталу банку. Очікується, що зменшення кредитного ризику призведе до покращення показника ROE (Return on Equity) та позитивно вплине на мультиплікатор капіталу.

ROE показує, що ефективність використання власного капіталу ПриватБанку покращується з 10% у 2024 році до 10.9% у 2025 році.

CAR демонструє високий рівень достатності капіталу, що підвищується з 25% у 2024 році до 26.7% у 2025 році, що значно перевищує мінімальні вимоги.

NPL ratio свідчить про зменшення частки проблемних кредитів з 6.7% у 2024 році до 5.6% у 2025 році, що є позитивною тенденцією для фінансової стабільності банку.

Отже, прогнозовані показники на 2025 рік свідчать про високу фінансову стійкість та ефективність банку або компанії. Високі значення ROE і CAR свідчать про ефективне управління капіталом та добру здатність до покриття ризиків. Проблемні кредити та їх відносна частка (NPL ratio) знаходяться на прийнятному рівні, що вказує на якість кредитного портфеля.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Методика розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні, схвалено Рішенням Правління Національного банку України від 15.12.2017 № 803-рш. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr803500-17#n19434>
2. Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями: постанова Правління Національного банку України від 30.06.2016 № 351. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16#Text>
3. Положення про застосування Національним банком України заходів впливу, затв. постановою Правління Національного банку України від 17.08.2012 № 346. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1590-12#Text>
4. Положення про порядок визначення банками України мінімального розміру операційного ризику: постанова Правління НБУ від 24.12. 2019 № 156. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0156500-19#Text>
5. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
6. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
7. Про затвердження Положення про здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України: постанова Правління Національного банку України від 22.12.2017 № 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0141500-17>
8. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні: постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001р. № 368. Дата оновлення: 12.11.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0841-01>

9. Про затвердження Інструкції про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України. Постанова Правління Національного банку України № з1288-11 від 24.10.2011 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1288-11#Text>

10. Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану: постанова Правління Національного банку України від 24.02.2022 № 18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0018500-22#Text>

11. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 23.02.2012р. № 4452-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/4452-17>

12. Про схвалення Методичних рекомендацій щодо порядку проведення стрес-тестування в банках України: постанова Правління Національного банку України від 06.08.2009 № 460. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/v0460500-09>

13. Довгань Ж.М. Менеджмент у банку: підруч. Тернопіль: Економічна думка, 2017. 512 с.

14. Косова Т. Д. Аналіз банківської діяльності. Навч. Пос.: Центр навчальної і практичної літератури, 2018. 486 с.

15. Слав'юк Р. А. Капітал підприємств і банків: теоретичні основи формування та управління : монографія. Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2016. 330 с.

Книги двох та трьох авторів:

16. Демчук Н. І., Мазур І. М., Вишнякова І. В. Фінансовий менеджмент у банку: навч. посіб. Дніпро: Пороги, 2016. 300с.

17. Копилук О. І., Ногінова Н. М., Музичка О. М., Кульчицька Н. С. Фінансовий менеджмент в банку: навч. посіб. Львів: вид-во «Ліга-Прес», 2015. 236 с.

18. Кравчук В. В., Прем'єрова О. С. Ринок карткових платежів України: міжнародний досвід та національне регулювання: аналітичний звіт. Київ: АДЕФ-Україна, 2012. 60 с.

19. Лачкова В. М., Лачкова Л. І., Шевчук І. Л. Фінансовий менеджмент у банку: навч. посіб. Харків: Видавець Іванченко І. С., 2017. 180 с.

Книги чотирьох та більше авторів:

20. Журавльова Т. О., Макаренко Ю. П., Турова Л. Л, Сірко А. Ю. Фінансовий менеджмент у банку: навч. посіб. Дніпро: Пороги, 2021. 360 с.

21. Зянько В. В., Коваль Н. О., Єпіфанова І. Ю. Банківський менеджмент : навч. посіб. 2-ге вид., доп. Вінниця : ВНТУ, 2018. 126 с.

Видання без автора

22. Банківський менеджмент: питання теорії та практики: монографія. [О. А. Криклій, Н. Г. Маслак, О. М. Пожар та ін.]. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2011. 152 с.

Статті в журналах одноособні

23. Абрамова А. Системи ризиків діяльності комерційних банків в умовах цифровізації. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2021. № 4. С. 186-193.

24. Ананьєва Ю. В. Стрес-тестування як інструмент управління фінансовими ризиками у банківській сфері. Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. 2021. № 1. С. 6-19..

25. Артеменко Д. М. Основні напрями впровадження міжнародних стандартів оцінки ринкової вартості майна, майнових прав та активів комерційних банків в Україні. Економічний вісник Донбасу. 2020. № 1. С. 37-42.

26. Калівошко О. М. Аналіз системно важливих комерційних банків. Облік і фінанси. 2019. № 1. С. 83-91.

27. Путінцева Т. В. Управління ліквідністю комерційних банків. Вісник Університету банківської справи. 2020. № 2. С. 43-53.

28. Світлак І. І. Місце НБУ в механізмі захисту прав вкладників комерційних банків. Актуальні проблеми правознавства. 2021. Вип. 1. С. 47-53.

29. Бортніков Г. П., Любіч О. О., Гладких Д. М. Державні банки в умовах воєнного стану: ключові проблеми та заходи реагування. Фінанси України. 2022. № 4. С. 67-91.

30. Агрес О., Томашевський Ю. Стан та перспективи розвитку комерційних банків за умов пандемії COVID-19. Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія : Економіка АПК. 2021. № 28. С. 96-101.
31. Барановський О. І., Путінцева Т. В. Місце і роль ліквідності комерційних банків у забезпеченні їхньої фінансової безпеки. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2020. № 3. С. 4-18.
32. Блащук-Дев'яткіна Н. З., Ігнатишина В. М., Скидан У. І. Сучасні тенденції формування ресурсів комерційних банків України. Молодий вчений. 2020. № 3(2). С. 209-213.
33. Бондарчук М. К., Ющик Ю. В. Стратегічні напрями управління активами і пасивами банку. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія : Економічні науки. 2022. № 7. С. 198-203.
34. Вовчак О., Стаднійчук Р. Інтегральне оцінювання рівня фінансової стабільності банків в системі їх фінансового оздоровлення. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2021. № 2. С. 14-23.
35. Дзюблюк О., Луців Б., Чайковський Я. Сучасний розвиток ринку платіжних карток у цифровій економіці. Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice. 2022. № 6(47). С. 51–64.
36. Дробязко А. О., Любіч О. О., Олійник Д. І. Оптимізація моделей бізнесу державних банків в умовах посилення вимог до фінансової безпеки у 2022 році. Фінанси України. 2022. № 1. С. 74-89.
37. Єрмошкіна О. В., Букресва Д. С., Путров А. В. Інструменти удосконалення діяльності комерційного банку в умовах цифрової трансформації. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія : Економічні науки. 2022. № 1. С. 184-189.
38. Макаренко Ю. П., Хацько В. В. Оцінка управління депозитним портфелем комерційного банку на прикладі АТ «ОТП Банк». Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 1. С. 39-45.

39. Ларіонова К. Л., Безвух С. В. Механізм формування власного капіталу банку. Вісник Хмельницького національного університету. 2017. Т.2, № 6. С.152-159.
40. Мельник О. М. Інформаційне забезпечення оцінки фінансової стійкості банку. Формування ринкових відносин в Україні. 2022. № 1. С. 15-19.
41. Нікольчук Ю. М., Лопатовська О. О. Організаційно-економічний механізм управління фінансовою стійкістю комерційного банку. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2020. № 1. С. 217-221.
42. Нікольчук Ю. М., Подокопна О. М. Імплементация зарубіжного досвіду управління ліквідністю комерційного банку у вітчизняну практику. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2020. № 2. С. 103-108.
43. Пасічник І. В., Адамський Я.О. Капіталізація як метод підвищення надійності банку. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2016. Вип. 2. С. 23-31.
44. Реверчук С. К., Григорук М. О. Проблеми і перспективи розвитку власного капіталу банків в Україні. Економічні студії. 2018. № 2(20). С. 41-45.
45. Третяк Д. Д., Трубнікова Д. О. Напрями підвищення ефективності управління власним капіталом банку. Економіка та держава. 2022. № 6. С. 107-114.
46. Халатур С.М., Грабчук О.М., Іванова Р.Ю. специфічні риси формування ресурсів банку в умовах агресивного середовища. Інвестиції: практика та досвід. 2023. № 2. С. 38–44.
47. Чайковський Я. І., Ковальчук Я. Ю. Банківські інновації: перспективи та загрози електронних банківських послуг. Світ фінансів. 2018. Вип. 4. С. 121-136.
48. Коваленко В. В., Черкашина К.Ф. Капіталізація банків: методи оцінювання та напрями підвищення : монографія. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2010. 153 с.

49. Рудевська В. І. Бізнес-архітектура банківського сектору у забезпеченні зростання економіки країни: теорія, методологія, практика : монографія. Київ : Автограф, 2021. 236 с.

Електронні ресурси:

50. Волкова Н. І., Попик А. І. Аналіз управління фінансовою стійкістю АТ КБ «ПриватБанк». Економіка та суспільство. 2022. № 45. [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-45-11>

51. Дроботя Я., Телятник М. Управління капіталом комерційного банку. Економіка та суспільство. 2021. № 31. [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-9>

52. Звіт з оверсайту інфраструктури фінансового ринку за 2022 рік. НБУ. [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Report_oversight_2022.pdf?v=4

53. Коваль О. А., Прищенко І. Р. Управління власним капіталом банку. Ефективна економіка. 2020. № 11. [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8367>

54. Ковальова О. М. Ідентифікація кваліфікуючих факторів впливу в контексті управління фінансовою стійкістю комерційного банку. Бізнес Інформ. 2021. № 7. С. 212-221. [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: https://business-inform.net/article/?year=2021&abstract=2021_7_0_212_221

55. Краснова І. В., Нікітін А. В., Шевалдіна В. Г. Консолідація банківського сектора: детермінанти та наслідки. Проблеми економіки. 2021. №1. С. 98-106. [Електронний ресурс]. Режим доступу: URL: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2021-1-98-106>

56. Мельник О. І., Боднар О. А. Запровадження фінансових інновацій у вітчизняній банківській практиці. Електронне наукове фахове видання з економічних наук «Modern Economics». 2018. № 8. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/8-2018/UKR/melnyk.pdf>

57. Мулик Т. О., Мулик Я. І. Оцінка достатності капіталу вітчизняних банків як запорука їх надійності. Ефективна економіка. 2021. № 7. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9050>
58. Наглядова статистика. Національний банк України. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist#4>
59. Науменкова С. В., Міщенко В. І., Міщенко С. В. Макроекономічні аспекти оцінки адекватності капіталу банків України. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2017. № 2 (23). С. 4-6. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i23.120876>
60. Офіційний веб-сайт АТ КБ «Приватбанк». [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://privatbank.ua>
61. Офіційний веб-сайт Національного банку України. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://bank.gov.ua/>
62. Офіційний сайт АТ КБ «ПриватБанк». [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://privatbank.ua/>
63. Погореленко Н. П. Основні концептуальні положення функціонування та розвитку державних банків України. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2018. № 1 (24). С. 15-29. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i24.127797>
64. Прибуток українських банків за 8 міс.-2023 сягнув рекордних 95 млрд грн. Interfax-Україна. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://interfax.com.ua/news/economic/936934.html>
65. Примостка Л. О., Краснова І. В., Литвиненко О. К. Вплив форм консолідації на зростання вартості банків. Проблеми економіки. 2020. №4. С. 334-341. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2020-4-334-341>
66. Про банки і банківську діяльність: Закон України. Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

67. Рудевська В. І. Теоретико-змістовна характеристика визначення бізнес-моделі банку з державною участю. Бізнес Інформ. 2022. №2. С. 98-104. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-2-98-104>
68. Руцишин Н. М., Мединська Т. В., Клименко С. М. Застосування антикризового менеджменту банками України в умовах сучасних викликів. Бізнес Інформ. 2022. №1. С. 314-322. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-1-314-322>
69. Річний звіт АТ КБ «Приватбанк» за 2020 рік. [Електронний ресурс].
Режим доступу URL: https://static.privatbank.ua/files/PB_SepUkr_2021.03.15_Zvit_Last_n.pdf
70. Річний звіт АТ КБ «Приватбанк» за 2021 рік. [Електронний ресурс].
Режим доступу URL: https://static.privatbank.ua/files/doc2_09092022.pdf
71. Річний звіт АТ КБ «Приватбанк» за 2022 рік. [Електронний ресурс].
Режим доступу URL: https://static.privatbank.ua/files/dod1_01052023_2022.pdf
72. Слав'юк Н. Р., Гнатишак О. Б. Дослідження теоретичних основ і структури банківського капіталу. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2014. № 1 (6). [Електронний ресурс]. Режим доступу <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i6.29651>
73. Слобода Л. Я. Особливості регулювання достатності власного банківського капіталу в посткризовий період. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2014. №1 (10). [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i10.29260>
74. У «Приват 24» стався збій: користувачі повідомляють про проблеми. UNN. Українські національні новини. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://www.unn.com.ua/uk/news/2030089-u-privat-24-stavsya-zbiy-koristuvachi-povidomlyayut-pro-problemi>
75. Чиж Н. М. Функціонування банківської системи України: проблеми та перспективи. Бізнес Інформ. 2022. №4. С. 103-110. [Електронний ресурс].
Режим доступу URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-4-103-110>

76. Яремчук О. Б., Ларіонова К. Л. Аналіз достатності власного капіталу банку. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2014. № 1 (10). [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i10.29107>
77. Kornivska Valeriia O. The role played by the digital transformation of Ukraine's financial sector in the context of post-war reconstruction: opportunities and risks. Business Inform. 2022. № 8. P. 27-35. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-8-27-35>
78. Kovalenko V., Sheludko S., Radova N., Murshudli F., Gonchar K. International standards for bank capital regulation. Financial and credit activity^ problems of theory and practice. 2021. (36), 35–45. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v1i36.227609>
79. Margasova V., Muravskiy O., Vodolazska O., Nakonechna H., Fedyshyn M., Dovgan L. Commercial banks as a key element in regulating cash flows in the business environment. International journal of recent technology and engineering (IJRTE). 2019. V. 8 Is. 4. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://www.ijrte.org/wp-content/uploads/papers/v8i4/D8465118419.pdf>
80. Morozova N. L., Pasechnik I. V., Malafeyev T. R., Galushko Y. P., Goikhman M. I. Assessment of capital concentration impact on the banking system efficiency under modern transformation. Financial and credit activity^ problems of theory and practice. 2019. 2(29), P. 55-65. [Електронний ресурс]. Режим доступу URL: <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v2i29.172367>

Фінансова звітність АТ КБ «Приватбанку» за 2022 р.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"

Окремий звіт про прибуток або збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2022 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2022 рік	2021 рік
Процентні доходи в т.ч.:		43 686	35 854
- процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	20	38 905	30 870
- інші процентні доходи	20	4 781	4 984
Процентні витрати	20	(3 768)	(6 537)
Чистий процентний дохід		39 918	29 317
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	21	(15 396)	(856)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		24 522	28 461
Комісійні доходи	22	32 945	35 057
Комісійні витрати	22	(12 505)	(11 840)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		14 655	3 226
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		(7 760)	1 017
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	119	32
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	9	2 608	(7 666)
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		267	(873)
Витрати на виплати працівникам		(10 096)	(8 904)
Амортизаційні витрати	11	(1 970)	(2 183)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:	23	(10 473)	(2 348)
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	17, 23	(885)	6 464
- адміністративні та операційні витрати	23	(9 588)	(8 812)
Інші доходи	24	2 815	1 286
Інші прибутки (збитки) - збиток від модифікації фінансових активів		(458)	(111)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(1)	(164)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		4	77
Прибуток до оподаткування		34 672	35 067
(Витрати на сплату податку) доходи від повернення податку	25	(4 474)	(17)
Прибуток за рік		30 198	35 050

Затверджено до випуску та підписано 18 квітня 2023 року.

Г. Бьош

Г. Ю. Самаріна

В. В. Ярмоленко

Продовження додатка А

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2022 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2022	31 грудня 2021
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	96 380	52 835
Кредити та аванси банкам	7	103 837	26 243
Кредити та аванси клієнтам	8	68 084	68 218
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		239 752	222 277
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	95 716	93 096
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	143 920	129 074
- за амортизованою собівартістю	9	116	107
Поточні податкові активи	25	9 079	9 978
Відстрочені податкові активи	25	1 100	-
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства		30	30
Інвестиційна нерухомість	10	2 155	1 989
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	11	1 389	1 288
Основні засоби	11	5 228	6 074
Інші фінансові активи	12	4 309	2 644
Інші нефінансові активи	13	9 189	9 713
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		64	7
Загальна сума активів		540 596	401 296
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Кошти банків		-	3
Кошти клієнтів	14	471 970	325 303
Інші залучені кошти	15	128	-
Відстрочені податкові зобов'язання	25	-	159
Інші фінансові зобов'язання	16	2 634	3 770
Забезпечення у т.ч.:	17	5 804	3 651
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		1 280	373
- інше забезпечення		4 524	3 278
Інші нефінансові зобов'язання	18	2 271	1 795
Загальна сума зобов'язань		482 807	334 681
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ			
Статутний капітал	19	206 060	206 060
Емісійний дохід	19	23	23
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Інші резерви	9, 11	(15 168)	(4 091)
Резервні та інші фонди банку	19	11 449	9 696
Накопичений дефіцит		(156 749)	(157 247)
Загальна сума власного капіталу		57 789	66 615
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		540 596	401 296

Затверджено до випуску та підписано 18 квітня 2023 року.

Г. Бьош
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

Фінансова звітність АТ КБ «Приватбанку» за 2021 р.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2021	31 грудня 2020 (як 31 грудня 2019 (як рекласифіковано) рекласифіковано)	
АКТИВИ				
Грошові кошти та їх еквіваленти	6	52 835	49 911	45 894
Кредити та аванси банкам	7	26 243	25 059	27 118
Кредити та аванси клієнтам	8	68 218	55 021	59 544
Інвестиційні цінні папери в т.ч.:		222 277	221 661	152 157
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	93 096	100 750	84 680
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	129 074	119 196	66 602
- за амортизованою собівартістю	9	107	1 715	875
Поточні податкові активи	21	9 978	6 660	2 257
Інвестиції в дочірні підприємства, спільні підприємства та асоційовані підприємства		30	30	155
Інвестиційна нерухомість		1 989	2 933	3 379
Нематеріальні активи за винятком гудвілу	10	1 288	953	648
Основні засоби	10	6 074	6 689	5 832
Інші фінансові активи	11	2 644	3 448	2 210
Інші нефінансові активи	12	9 713	10 128	10 529
Непоточні активи або групи вибуття, класифіковані як утримувані для продажу або як утримувані для виплати власникам		7	32	-
Загальна сума активів		401 296	382 525	309 723
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Інші залучені кошти		-	-	7 721
Кошти банків		3	2	201
Кошти клієнтів	13	325 303	312 708	240 621
Відстрочені податкові зобов'язання	21	159	146	121
Інші фінансові зобов'язання	14	3 770	4 059	2 639
Забезпечення у т.ч.:	15	3 651	10 687	2 363
- резерви за кредитними зобов'язаннями та контрактами фінансової гарантії		373	329	290
- інше забезпечення		3 278	10 358	2 073
Інші нефінансові зобов'язання	15	1 795	2 098	1 528
Загальна сума зобов'язань		334 681	329 700	255 194
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ				
Статутний капітал	16	206 060	206 060	206 060
Емісійний дохід	16	23	23	23
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174	12 174
Інші резерви	9, 10	(4 091)	(2 248)	(660)
Резерви та інші фонди банку	16	9 696	8 481	6 850
Накопичений дефіцит		(157 247)	(171 665)	(169 918)
Загальна сума власного капіталу		66 615	52 825	54 529
Загальна сума власного капіталу та зобов'язань		401 296	382 525	309 723

Затверджено до випуску та підписано 26 липня 2022 року.

Г. Брод
Голова ПравлінняГ. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

Продовження додатка Б

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про прибуток або збиток за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2021 рік	2020 рік (як рекласифіковано)
Процентні доходи в т.ч.:		35 854	33 563
- процентний дохід, обчислений із застосуванням методу ефективного відсотка	17	30 870	28 547
- інші процентні доходи	17	4 984	5 016
Процентні витрати	17	(6 537)	(11 961)
Чистий процентний дохід		29 317	21 602
Прибуток від зменшення корисності та сторнування збитку від зменшення корисності (збиток від зменшення корисності), визначені згідно з МСФЗ 9	18	(856)	(1 809)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		28 461	19 793
Комісійні доходи	19	35 057	27 649
Комісійні витрати	19	(11 840)	(8 888)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з іноземною валютою		3 226	3 103
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки іноземної валюти		1 017	(7 460)
Чистий прибуток (збиток) від операцій з борговими фінансовими інструментами, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	32	8
Чистий прибуток (збиток) від операцій з фінансовими інструментами за справедливою вартістю через прибуток або збиток	9	(7 666)	16 045
Чистий прибуток (збиток) від переоцінки об'єктів інвестиційної нерухомості		(873)	(256)
Витрати на виплати працівникам		(8 904)	(8 192)
Амортизаційні витрати		(2 183)	(1 791)
Частка прибутку (збитку) асоційованих підприємств та спільних підприємств, облік яких ведеться за методом участі в капіталі		-	(124)
Інші адміністративні та операційні витрати в т.ч.:		(2 348)	(16 681)
- розформування (витрати на створення) резерву під юридичні ризики	15, 20	6 464	(8 539)
- адміністративні та операційні витрати	20	(8 812)	(8 142)
Інші доходи		1 286	1 200
Інші прибутки (збитки) - збиток від модифікації фінансових активів		(111)	(104)
Доходи (витрати), які виникають під час первісного визнання фінансових активів за процентною ставкою, вищою або нижчою, ніж ринкова		(164)	(6)
Прибуток (збиток), що виникає від припинення визнання фінансових активів, оцінених за амортизованою собівартістю		77	-
Прибуток до оподаткування		35 067	24 296
Витрати на сплату податку (доходи від повернення податку)	21	(17)	6
Прибуток за рік		35 050	24 302

Затверджено до випуску та підписано 26 липня 2022 року.

Г. Бьох
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Прибуток за рік		35 050	24 302
Інший сукупний дохід			
<i>Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Фінансові інструменти, що визнаються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Прибутки (збитки) від фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування		(1 758)	(1 649)
- Коригування перекласифікації фінансових активів, оцінених за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, до оподаткування		(32)	(8)
- Податок на прибуток, що відноситься до фінансових активів, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у складі іншого сукупного доходу		(2)	(6)
<i>Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Будівлі та земля:			
- Інший сукупний дохід, до оподаткування, прибутки (збитки) від переоцінки		(32)	139
- Податок на прибуток, що відноситься до змін у дооцінці у складі іншого сукупного доходу		6	(25)
Загальна сума іншого сукупного доходу		(1 818)	(1 549)
Загальна сума сукупного доходу		33 232	22 753

Затверджено та випущено та підписано 26 липня 2022 року.

Г. Бош
Голова Правління

Г. Ю. Самаріна
Заступник Голови Правління (з питань фінансів)

В. В. Ярмоленко
Головний бухгалтер

Фінансова звітність АТ КБ «Приватбанку» за 2020 р.

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про фінансовий стан станом за 31 грудня 2020 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	31 грудня 2020	31 грудня 2019
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язкові резерви	6	49 911	45 894
Заборгованість банків	7	25 059	27 118
Кредити та аванси клієнтам	8	55 021	59 544
Інвестиційні цінні папери:			
- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	100 750	84 680
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	119 196	66 602
- за амортизованою собівартістю	9	1 715	875
Поточні податкові активи	22	6 660	2 257
Інвестиції в дочірні та асоційовану компанію		30	155
Інвестиційна нерухомість		2 933	3 379
Активи з права користування	10	1 748	1 716
Основні засоби та нематеріальні активи	11	5 894	4 764
Інші фінансові активи	12	3 448	2 210
Інші активи	13	8 900	9 285
Майно, що перейшло у власність банку як заставодержателя		1 228	1 244
Активи, утримувані для продажу		32	-
ВСЬОГО АКТИВІВ		382 525	309 723
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед НБУ		-	7 721
Заборгованість перед банками та іншими фінансовими організаціями		2	201
Кошти клієнтів	14	312 708	240 621
Зобов'язання орендаря з лізингу	31	1 855	1 748
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	22	146	121
Інші фінансові зобов'язання	15	2 907	1 522
Резерви та нефінансові зобов'язання	16	12 082	3 260
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		329 700	255 194
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	17	206 060	206 060
Емісійний дохід	17	23	23
Резерв переоцінки будівель	11	689	614
Нереалізований збиток від інвестиційних цінних паперів	9	(2 937)	(1 274)
Результат від операцій з акціонером		12 174	12 174
Загальні резерви та інші фонди	17	8 481	6 850
Накопичений дефіцит		(171 665)	(169 918)
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		52 825	54 529
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		382 525	309 723

Затверджено до випуску та підписано 16 березня 2021 року.

Г. Ю. Самаріна
В.о. Голови Правління

 В. В. Ярмоленко
 Головний бухгалтер

АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК "ПРИВАТБАНК"
Окремий звіт про прибуток чи збиток та інший сукупний дохід за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року

У мільйонах українських гривень	Прим.	2020 рік	2019 рік
Процентні доходи	18	33 563	33 841
Процентні витрати	18	(11 961)	(14 174)
Чистий процентний дохід		21 602	19 667
Відрахування до резерву на зменшення корисності	19	(1 771)	(4)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на зменшення корисності		19 831	19 663
Доходи за виплатами та комісійними	20	27 649	24 575
Витрати за виплатами та комісійними	20	(8 888)	(6 386)
Прибутки мінус збитки від операцій з іноземною валютою та своп-контрактів		3 103	2 589
(Збитки мінус прибутки)/прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти		(7 460)	6 510
Прибутки мінус збитки від реалізації інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	9	8	8
Прибутки мінус збитки/(збитки мінус прибутки) від переоцінки інвестиційних цінних паперів за справедливою вартістю через прибуток чи збиток	9	16 045	(1 526)
Витрати щодо резерву під юридичні ризики	16	(8 577)	(387)
Збитки/(прибутки) від уцінки будівель (що перевищують дооцінку) та переоцінки інвестиційної нерухомості		(256)	4
Зменшення корисності майна, що перейшло у власність банку як заставодержателя		(119)	(134)
(Зменшення корисності)/відновлення зменшення корисності інвестиції в асоційовану компанію		(124)	8
Адміністративні та інші операційні витрати	21	(18 006)	(14 428)
Інші чисті доходи		1 090	2 113
Прибуток до оподаткування		24 296	32 609
Кредит з податку на прибуток	22	6	-
Чистий прибуток за рік		24 302	32 609
Інші сукупні доходи/(витрати):			
<i>Статті, які будуть у подальшому рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Фінансові інструменти, що визнаються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід:			
- Нереалізований (збиток)/прибуток від переоцінки		(1 649)	2 037
- Прибуток, що рекласифіковано до складу прибутків чи збитків		(8)	(8)
- Податковий ефект		(6)	-
<i>Статті, які не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>			
Будівлі:			
- Переоцінка будівель		139	(70)
- Податковий ефект		(25)	15
Інші сукупні (витрати)/доходи		(1 549)	1 974
ВСЬОГО СУКУПНИХ ДОХОДІВ ЗА РІК		22 753	34 583

Затверджено до випуску та підписано 16 березня 2021 року.

 Г. Ю. Самаріна
 В.о. Голови Правління

 В. В. Ярмоленко
 Головний бухгалтер
